

Львівська міська рада
Департамент освіти та культури
Середня загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів №49 м. Львова
79 017, Львів, вул. О. Басараб, 4, тел.: (032) 276 79 91, shkola_49@ukr.net

Звіт
про результати дослідження
освітнього середовища
середньої загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів №49 м. Львова

Львів – 2025

Зміст

Вступ.....	3
Розділ 1. Стислий опис методики дослідження.....	5
Розділ 2. Аналіз результатів дослідження.....	13
2.1. Безпечне освітнє середовище	
2.2. Освітнє середовище сповнене довіри	
2.3. Демократичне освітнє середовище	
2.4. Патріотичне освітнє середовище	
2.5. Культуротворче освітнє середовище	
2.6. Відкрите освітнє середовище	
Додаток 1 (результати опитування учнів 4 класів)	
Додаток 2 (результати опитування учнів 8 класів)	
Додаток 3 (результати опитування учнів 10 класів)	
Висновки.....	71
Рекомендації.....	75

Вступ

8 квітня 2025 року в Середня загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів №49 м. Львова відбулося дослідження якості освітнього середовища в рамках заходів, передбачених проєктом «Оцінювання якості освітнього середовища: е-інструментарій вимірювання показників» (Програма розвитку освіти Львівської області на 2021 - 2025 роки. Розділ «Загальна середня освіта». П.7) відповідно до наказу департаменту освіти і науки Львівської обласної військової адміністрації «Про оцінювання якості освітнього середовища закладів загальної середньої освіти Львівської області» від 07.02.2025р. № 02-01/01/42.

Предметом дослідження є освітнє середовище закладу.

Мета дослідження - оцінка якості освітнього середовища Середньої загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів №49 м. Львова.

Проведено:

- анкетування учнів 4-х, 8-х, 10-х класів (анкети розраховані на час до 45 хв) та педагогів школи (анкета - до 45 хв.), а також батьків (опікунів) учнів 4, 8 і 10 класів (анкети – до 45 хв.);
- анкетування учнів 4-х та 8-х, 10-х класів і педагогів відбулось в закладі освіти з 8.30 до 16 год., у час, зазначений в графіку, який йде додатком до відповідного наказу по ЗЗСО № 40-о від 21.03.2025 року «Про проведення вимірювання в електронному форматі показників якості освітнього середовища»; анкетування батьків учнів - у їхній вільний час упродовж доби, на яку призначене анкетування;
- анкетування учнів 4-х та 8-х, 10-х класів відбулося в комп'ютерних класах та (старшокласників, які мали смартфони) у класах з доступом до інтернету та під наглядом педагогів нашого закладу, а педагогів - у комп'ютерних класах;
- батьки учнів виконували анкету з власних гаджетів. Для цього заклад надіслав їм покликання та логін і пароль разом з інструкцією, як пройти е-анкетування.

Завдання дослідження якості освітнього середовища у загальноосвітніх навчальних закладах Львівщини:

- оцінити освітнє середовище СЗШ I-III ступенів №49 м. Львова на відповідність характеристикам, визначеним Стратегією розвитку освіти Львівщини до 2027 року, а саме: безпечне, сповнене довіри, демократичне, патріотичне, культуротворче (розвивальне, спроможне мотивувати пізнавальну діяльність), відкрите (інклюзивне);
- окреслити коло проблем закладу;
- визначити напрями співпраці СЗШ I-III ступенів №49 м. Львова з іншими соціальними інститутами у справі виховання;
- стимулювати зростання професійної компетентності педагогічних працівників як виховників;
- отримати об'єктивну інформацію про можливості освітнього середовища СЗШ I-III ступенів №49 м. Львова ступенів забезпечити ефективне виховання учнів;
- визначити перспективні й актуальні напрями регіональної освітньої політики у сфері виховання.

Відповідно до поставленої мети і завдань звіт складається зі вступу, двох розділів, висновків та рекомендацій.

У Вступі обґрунтовано актуальність теми, поставлено мету та визначено завдання, з'ясовано об'єкт та предмет дослідження. У Першому розділі проаналізовано методику та інструментарій дослідження. Другий розділ розкриває аналіз результатів дослідження за такими виховними просторами: безпечний, сповнений довіри, демократичний, патріотичний, культуротворчий, відкритий. У Висновках та рекомендаціях підведено підсумки вивчення дослідження та висвітлено, як працюватиме СЗШ I-III ступенів №49 м. Львова для покращення освітнього середовища.

Розділ 1. Стислий опис методики дослідження

Для оцінювання якості освітнього середовища визначені такі **ключові запитання**:

–відповідність освітнього процесу СЗШ I-III ступенів №49 м. Львова в ділянці виховання формулі НУШ (виховання на цінностях), потребам та очікуванням учнів і батьків;

–корисність (потрібність) проведених шкільних виховних справ (проектів) для учнів;

–якість стилю спілкування працівників школи з учнями і батьками, його відповідність формулі НУШ (партнерство);

–участь учнів, батьків та громадськості, місцевих громадських об'єднань у плануванні і проведенні виховних справ (проектів).

Відповідно до регіонального стандарту («Стратегія розвитку освіти Львівщини в 2021 – 2027 роках») освітнє середовище має бути:

•**Безпечним:** гарантуються комфортне перебування у приміщеннях школи (*чисто, тепло, смачно, гарно*), психологічний комфорт (*радість, прийняття іншими, відчуття позитивної перспективи, відсутність булінгу, невтручання в особисте життя тощо*), педагогічний захист і підтримка дітей у розв'язанні їхніх життєвих проблем.

•**Сповненим довіри:** панують моральні норми, статева, релігійна і соціальна рівність (*відсутні прояви дискримінації, знущань, зневажливого ставлення до іновірців, іноземців (з позиції більшості), незможних, осіб з інвалідністю тощо*), справедливість (*зокрема в оцінюванні*), толерантність (*чи вислухають, дозволять дискутувати, не засміють, не зневажать через помилку*), існує взаєморозуміння та співпраця вихованців і виховників у розв'язанні суспільно значущих і особистих життєвих проблем.

•**Демократичним:** гарантоване право участі (*педагогів, учнів, батьків*) в житті освітньої спільноти: не обмежується свобода

висловлювання (*чи дають слово, чи не зацькують, чи не карають за критичні вислови*); є можливості висловити власну думку щодо справ, які впливають на особисте та шкільне життя (*збори, громадське обговорення документів, сайт, блог, шкільна газета, радіо, телебачення*); дієво працюють органи громадського врядування (*педрада, учнівське самоврядування, батьківський комітет*), діти визнаються повноправними носіями прав і обов'язків, що відповідають їхньому віку, батьки – рівноправними учасниками освітнього процесу, педагоги рахуються з думкою учнів і батьків, представники учнів і батьків беруть активну участь (*виступають, пропонують*) у педрадах (*з правом дорадчого голосу*), нарадах при директорі (*якщо порядок денний зачіпає їх інтереси*), щорічних зборах колективу школи тощо.

• **Патріотичним (орієнтованим на формування ідентичності політичного українця):** спілкування у закладі виключно українською мовою (*окрім уроків та заходів, де передбачене іншомовне спілкування*), поважне ставлення до державних символів України (*поведінка під час виконання гімну, процедури з прапором, використання герба*), вшанування героїв (*історичних, талановитих, успішних, моральних авторитетів*) України, рідного краю, школи (*місця пам'яті, заходи*), турботливе ставлення до культури і природи (*акти вандалізму (відсутність/заходи протидії), знущання над тваринами (відсутність/заходи протидії), культуро- і природоохоронна діяльність*), забезпечуються можливості пізнати героїчні сторінки історії України, оглянути пам'ятки культури та природи (*дослідження, експедиції, екскурсії, подорожі тощо*), виявити повагу до Бога і до Людини (*можливості відзначити релігійні та державні свята, розважитись*), набутти досвіду громадянської поведінки (*волонтерство*).

• **Культуротворчим (розвивальним, мотивуючим до пізнавальної діяльності):** використовуються активні та інтерактивні методи навчання (*як часто і наскільки вдало практикують роботу в парі, групі, командою;*

організують дискусії, дебати, пишуть творчі роботи); працюють бібліотека (як часто користуються послугами, чи задовольняє запити, чи можна попрацювати в Інтернеті), наукові гуртки, спортивні секції, мистецькі студії (чи знають, які є, чи відвідують, якою мірою задовольняє пізнавальні та/або розвиткові інтереси); проводяться змагання, турніри, олімпіади, конференції тощо (чи проводяться, чи беруть участь, чи задоволені організацією); забезпечується розвиток творчого потенціалу всіх суб'єктів виховного процесу (чи задовольняє школа пізнавальний і розвивальний інтерес; чи долучені батьки до роботи гуртків, секцій, проведення екскурсій, подорожей, експедицій, організації турнірів, олімпіад тощо; чи зацікавлені учителі в організації експедицій, екскурсій, подорожей, проведенні дебатів, змагань тощо).

• Відкритим (інклюзивним): є умови для навчання дітей з інвалідністю, пересування шкільними приміщеннями дорослих з інвалідністю (*пандуси, туалети, коридори, парти; яке ставлення до учнів з інвалідністю (інших учнів, вчителів, батьків)*); зі школою співпрацюють сім'ї, органи влади та самоврядування, громадськість (*як часто батьки, лідери громади, громадські активісти відвідують школу; наскільки активні як учасники виховних справ; які форми роботи з батьками практикують учителі; як педколектив, дирекція реагує на ініціативи батьків, громадських активістів*); є школи/громади – партнери (*у яких формах партнерство, як комунікують учні; чи комунікують батьки*).

Це дослідження дозволяє дати відповіді на такі ключові питання:

1. Наскільки освітнє середовище СЗШ I-III ступенів №49 м. Львова убезпечує учасників освітнього процесу від заподіяння фізичної, майнової та/або моральної шкоди (*безпечний виховний простір*)?

2. Чи довіряють педагоги, батьки та учні одне одному (*виховний простір сповнений довіри*)?

3. Чи відповідають взаємовідносини між учасниками освітнього процесу принципам демократії та вимогам чинного освітнього законодавства до управління Добросинського ЗЗСО I-III ступенів (*демократичний виховний простір*)?

4. У якій мірі учні залучені до виховних справ (позакласної роботи) та громадської діяльності: волонтерства, членства у формальних і неформальних дитячих об'єднаннях тощо (*виховний простір патріотичний та культуротворчий*)?

5. Наскільки спільноти ЗЗСО готові до обслуговування учнів з особливими освітніми потребами та відкриті для партнерства (*відкритий виховний простір*)?

Критерії оцінювання освітнього середовища:

1. Відповідність організації освітнього середовища ЗЗСО вимогам безпеки (*безпечний*)

2. Актуальність визначених педагогами завдань освітньої програми та ефективність реалізації цих завдань (*патріотичний, культуротворчий*).

3. Корисність (потрібність) запланованих і проведених шкільних виховних справ (проектів) для учнів (*патріотичний, культуротворчий*)

4. Відповідність управління ЗЗСО та стилю спілкування працівників школи з учнями і батьками демократичним принципам (*сповнений довіри, демократичний*).

5. Можливості участі учнів, батьків та громадськості, місцевих громадських об'єднань у плануванні і проведенні виховних справ (проектів) (*сповнений довіри, відкритий*).

Проведено анкетування серед таких категорій учасників освітнього процесу: учні 4, 8, 10 класів, батьки учнів та педагогічні працівники (Додаток 1, Додаток 2, Додаток 3).

Анкетуванням було охоплено 43 учні 4 класу (7 некоректно заповнені), 61 учень 8 класу (9 некоректно заповнені), 44 учнів 10 класу (10 некоректно

заповнені), 45 педагогів (5 некоректно заповнені) та 58 батьків учнів (19 некоректно заповнені).

У 64,1% батьків дитина навчається у 4 класі, у 10,2 % батьків – у 8 класі, у 20,5% батьків – навчаються в 10 класі. Більшість батьків віком 36-45 років (74,3 %). Більшість батьків мають середній щомісячний дохід до 30 тис.грн, 15,38 батьків – тимчасово не працюють.

Серед педагогів, які взяли участь в анкетуванні 87,5% жінок, 12,5% - чоловіків. 67,5% респондентів мають стаж більше 20-ти років, 10% - мають стаж 11-20 років і 22.% респондентів – до 10-ти років. Мають вищу категорію 60% опитаних вчителів, 17,5% вчителів – II, I категорію, 22,5% – спеціаліст або інтерн.

Алгоритм проведеного дослідження в СЗШ I-III ступенів №49 м. Львова:

1. Було проведено е-анкетування (в електронному режимі).
2. Дата анкетування: 08 квітня 2025 року.
3. Респондентами опитування були учні 4, 8, 10 класів та їхні батьки, педагогічні працівники.
4. Опитування проводилося в е-форматі та було анонімним. Поділ результатів відбувався лише за такими категоріями: учні 4, 8, 10 класів, їхні батьки, педагогічні працівники.
5. Отримані дані було проаналізовано робочою групою у складі Стефанишин Ольги Павлівни, заступника директора з навчально-виховної роботи; Суржик Юлії Юріївни, педагога-організатора, Андрійчук Ярини Ігорівни, педагога-організатора.
6. Проаналізовані результати робочою групою педагогічні працівники опрацьовували на педраді.
7. Проаналізовані дані, звітні таблиці було представлено дирекції, учителям, батькам.

8. На робочій зустрічі педагогів закладу освіти було розроблено стратегію покращення освітніх просторів.

9. Після цього почалася робота над покращенням освітніх просторів.

10. Було проговорено стратегію покращення надання освітніх послуг, розроблено план дій для формування освітніх просторів.

Склад педагогічних працівників, відповідальних за проведення анкетування учнів 4-х, 8-х та 10-х класів та графік проведення анкетування

№	Педагогічний працівник, які відповідали за проведення дослідження	Місце проведення	Респонденти	Час проведення
1.	Сорока Н., Коваль В.	Кабінети інформатики	8-А	8.30-9.15
2.	Стефанишин О., Коваль В.	Кабінети інформатики	8-В	9.25-10.10
3.	Коваль В., Павлович С., Сорока Н.	Кабінети інформатики	8-Б 10-А	10.30-11.15
4.	Лавренчук О, Суржик Ю., Климарчук Н., Паньків Є.	Кабінети інформатики	4-А 4-Б	11.35-12.20
5.	Крисюк В., Кобільник Т.	Кабінети інформатики	10-Б	13.20-14.05
6	Стефанишин О., Суржик Ю., Андрійчук Я.	Кабінети інформатики	Педагогічні працівники	14.10-16.00

Анкетування учнів 4-х, 8-х та 10-х класів відбулося згідно графіку, у присутності шкільного психолога і вчителів інформатики, педагогічного працівника визначених наказом директора. Попередньо шкільний психолог продемонстрував учням відео, розміщені на порталі «Оцінювання якості освітнього середовища закладів загальної середньої освіти Львівської області» та провела з ними бесіду про призначення та специфіку анкетування з метою унеможливити або мінімізувати стрес учнів – учасників опитування.

Перед анкетуванням педагогічний працівник, який організовував анкетування роз'яснили учням, для чого проводиться дослідження та як слід виконувати анкету. Наголосили, що анкетування анонімне й обрані учнями відповіді не будуть доведені до відома учителів та батьків.

Вчитель інформатики повідомив усім опитуваним логін і пароль, що дозволяє увійти в програму та розпочати анкетування, записала їх на дошці.

Діти виконували анкету впродовж 45 хв. Вони обрали категорію учасника (4 клас, 8 клас, 10 клас), ввели відповідний логін і пароль, а тоді відзначили на власний розсуд відповіді на запитання. Анкета складалась з двох частин. Виконавши першу, учні натискали кнопку «відправити дані». Це дозволило їм отримати доступ до другої частини анкети та дати відповіді на поміщені запитання. Завершивши анкетування, учні натиснули кнопку «завершити анкетування».

Анкетування педагогічних працівників відбулося під керівництвом інструкторів. Учасниками опитування були дирекція, учителі початкової школи, асистенти вчителів, учителі-предметники, шкільний бібліотекар, практичний психолог, соціальний педагог.

Перед початком анкетування заступник директора з НВР Стефанишин О.П. пояснила учителям призначення та процедуру дослідження, звернула увагу педагогів на те, що доступ до результатів дослідження є тільки у керівника закладу та керівників органів управління освітою територіальної громади і району, а результати дослідження мають бути оприлюднені у формі звіту про

самооцінювання якості освітнього середовища і оцінку стану освітнього середовища свого закладу як виховного простору педколектив має провести сам. Після вступного роз'яснення інструктор повідомила респондентам логін і пароль.

Анкетування батьків (опікунів) учнів 4-х, 8-х та 10-х класів відбулося у той самий день, що й анкетування учнів та педагогів. Батьки самі обирали зручний час для виконання анкети. Про проведення анкетування та його організацію класні керівники учнів 4-х, 8-х та 10-х класів повідомили батьків напередодні, також що анкетування анонімне і обрані респондентами відповіді не будуть доведені до відома вчителів і дирекції. Класний керівник роз'яснила батькам, як слід виконувати анкету. Покликання, логін і пароль для входу в програму батьки (опікуни) отримали в день проведення анкетування у ЗЗСО, вранці. Доступ до анкет був для них відкритий до 24 год.

Анкетування учнів, що навчаються дистанційно/сімейно проводилось за тим самим алгоритмом, що й анкетування батьків. Логін і пароль для входу в програму отримали в день проведення анкетування у ЗЗСО.

Розділ II. Аналіз результатів дослідження

Освітнє середовище

Освітнє середовище — це сукупність умов, засобів, відносин і впливів, які забезпечують організацію освітнього процесу, розвиток, соціалізацію та безпеку всіх учасників освітнього процесу в закладі освіти.

Структура освітнього середовища

Можна умовно поділити на кілька компонентів:

1. **Фізичне середовище** – будівлі, класи, меблі, спортивні та ігрові майданчики, техніка, оснащення.
2. **Цифрове середовище** – наявність комп'ютерів, інтернету, платформ для дистанційного навчання.
3. **Психологічне середовище** – атмосфера взаємоповаги, підтримки, емоційної безпеки.
4. **Соціальне середовище** – взаємодія між учасниками освітнього процесу: учнями, педагогами, батьками, адміністрацією.
5. **Навчально-методичне середовище** – навчальні матеріали, плани, підручники, методики.

Специфіка освітнього середовища в ЗЗСО

- **Особистісно орієнтований підхід.** Навчання враховує індивідуальні особливості, потреби та здібності кожного учня
- **Інклюзивності.** Забезпечення рівного доступу до освіти для всіх дітей, у тому числі з особливими освітніми потребами.
- **Розвиток критичного мислення, командної роботи.** Формування вміння аналізувати, ставити запитання, робити висновки, аргументувати свою думку. Створення умов для співпраці, обміну думками, вміння працювати в групі.

- **Використання інформаційно-комунікаційних технологій.**

Інтеграція цифрових ресурсів у навчання, використання онлайн-платформ, електронних підручників.

- **Освітня безпека.** Захист фізичного, психологічного та інформаційного простору учня; профілактика булінгу.

Загальні вимоги до освітнього середовища ЗЗСО

Освітнє середовище сучасного ЗЗСО має бути:

- безпечним, тобто не загрожувати життю, фізичному і психічному здоров'ю учасників освітнього процесу, насамперед здобувачів освіти.

- сповненим довіри, що передбачає ґрунтовану на досвіді впевненість учасників освітнього процесу в порядності, доброзичливості та компетентності партнерів, з якими вони комунікують.

- демократичним, тобто людиноорієнтованим, де керівництво закладу поважає права учасників освітнього процесу, не принижує їх гідність, , гарантує академічну автономію педагогам , уможлиблює реалізацію учнем/ученицею індивідуальної освітньої траєкторії, забезпечує батькам доступ до інформації про діяльність закладу, підтримує утворені в закладі самоврядні спільноти учнів, батьків та вчителів.

- орієнтованим на пробудження патріотизму, а саме особливої прихильності до України, почуття особистої ідентифікації з нею, турботи про добробут її громадян та готовності жертвувати своїм часом, енергією, майном та життям заради Батьківщини.

- культуротворчим, себто таким, що мотивує й активізує здобувачів освіти , стимулює їх фізичний, інтелектуальний і особистісний розвиток завдяки .відповідному предметно-просторовому оточенню та застосуванню педагогами активних та інтерактивних методів навчання.

- відкритим до комунікації з іншими шкільними спільнотами, з громадськими об'єднаннями, насамперед, місцевими осередками дитячих та молодіжних організацій, а також з лідерами громадської думки, воїнами

ЗСУ, волонтерами і т. д. Відкритість (інклюзивність) передбачає також адаптованість освітнього середовища закладу до участі у шкільній спільноті обдарованих учнів, дітей з особливими освітніми потребами, осіб з інвалідністю.

Хто може скористатися результатами моніторингу:

1. **Адміністрація закладу освіти.** Для виявлення проблем, планування покращень, оновлення матеріально-технічної бази.
2. **Педагогічні працівники.** Для адаптації методик навчання, покращення психологічного клімату в класі.
3. **Управління освіти/органи місцевого самоврядування.** Для ухвалення рішень щодо фінансування, забезпечення ресурсами, підтримки інклюзії.
4. **Батьки та учні.** Щоб розуміти, наскільки безпечним і комфортним є середовище, в якому навчаються діти.
5. **Науковці та освітні аналітики.** Для вивчення тенденцій, розробки нових стратегій розвитку освіти.
6. **Громадські організації та медіа.** Для контролю прозорості, громадського нагляду за якістю освіти.

Як можуть бути використані результати:

- Розробка плану вдосконалення освітнього середовища.
- Проведення тренінгів або підвищення кваліфікації для вчителів.
- Оновлення інфраструктури (ремонти, закупівлі техніки тощо).
- Комунікація з батьками про досягнення або виклики.
- Подача заявок на гранти або проєкти (як обґрунтування потреб).
- Формування річного звіту закладу освіти.
- Використання у самооцінюванні та стратегічному плануванні.

2.1. Безпечне освітнє середовище

У якій мірі освітнє середовище ЗЗСО убезпечує учасників освітнього процесу від заподіяння фізичної, майнової та/або моральної шкоди?

У СЗШ I-III ступенів №49 м. Львова безпечний виховний простір повністю сформований, про це свідчать результати анкетувань. Учні 4 класів вважають освітнє середовище школи сповнене довіри та безпечне, учні 8 класів – відкритим, а 10 класів – патріотичним.

Проведене дослідження свідчить, що загалом створені комфортні умови для навчання та виховання дітей: у класах під час опалювального сезону здебільшого тепло, організовано гаряче харчування та забезпечено психолого-педагогічний супровід.

Якість освітнього середовища значною мірою визначається комфортним перебування, рівнем міжособистісної взаємодії учасників освітнього процесу та відсутністю проявів насильства.

Тепловий режим

Більшість опитаних четвертокласників вважають, що взимку в школі тепло, ніхто не мерзне, а в класі чисте повітря, проте 11% опитаних мерзне, коли сильні морози.

55% учнів 8 класів та 65% учнів 10 класів вважають, що в деяких кабінетах холодно взимку, але 30% восьмикласників та 15% десятикласників вважають, що в школі завжди тепло.

Це пояснюється нерівномірним розподілом тепла у школі: температура знижується з першого на другий поверх, а також залежить від орієнтації кабінетів (північна чи південна сторона).

87,5% педагогічних працівників та 89,74% повністю задоволені тепловим режимом.

Освітлення

Класи освітлюються добре, легко читати та писати – так вважає більшість учнів 4 класів.

Туалети

Туалетні кімнати облаштовані на першому поверсі для учнів, педагогів та осіб з інвалідністю. 90,48% педагогів підтвердили їх відповідність санітарно-гігієнічним вимогам. У туалетах є тепла вода, рідке мило. Проте 9,52% вчителів, 19,35% батьків і 21% учнів відзначили неприємний запах, що свідчить про необхідність додаткової профілактично-виховної роботи серед хлопців закладу.

За результатами анкетування встановлено, що переважна більшість учнів та батьків задоволені облаштуванням території і чистотою у приміщеннях закладу освіти.

Харчування

Організація харчування сприяє формуванню культури здорового харчування.

Результати анкетування показали:

- 25% учнів 4 класу вважають їжу смачною та теплою;
- 37% учнів 8 класу і 32 % учнів 10 класу вважають, що деколи їжа смачна, а деколи - ні; проте 38% учнів 10 класів вважають, що їжа несмачна (така думка побутує серед старшокласників, адже вони харчуються в крамничці, яка розташована поблизу їхніх класів і не треба спускатися в підвальне приміщення в їдальню);
- 65% педагогів та лише 5,13% батьків позитивно оцінюють харчування у школі; 48,72% батьків вважають, що їхнім дітям не смакує їжа в їдальні; 20 % батьків стверджують, що діти взагалі не харчуються в їдальні.

Охорона праці, безпека життєдіяльності та пожежна безпека

Усі педагогічні працівники пройшли навчання з питань охорони праці, надання домедичної допомоги та безпеки життєдіяльності. Учні обізнані з правилами поведінки у надзвичайних ситуаціях (пожежа, повітряна тривога). Також у закладі освіти формуються навички безпечної поведінки в Інтернеті, створені умови для його використання. За результатами анкетування

встановлено що 83,33% вчителів та 85% батьків вважають що учні обізнані з правилами безпечного користування інтернетом.

Медичне обслуговування

У школі працює медсестра, яка може надати першу допомогу. Усі учні школи знають, де розташований кабінет медсестри. Крім цього, усі вчителі пройшли курси «Домедична допомога», організовані Мальтійською службою.

Профілактика шкідливих звичок

У закладі проводиться профілактична робота щодо запобігання шкідливим звичкам. Більшість учнів ніколи не вживали алкоголь і не палять. Повністю викоринити ці явища наразі не вдалося.

Булінг, збиткування

У закладі освіти ведеться активна профілактична робота, спрямована на запобігання випадкам булінгу. Загалом учні демонструють толерантне та доброзичливе ставлення одне до одного, не зосереджуючись на чужих помилках чи особливостях. У школі дотримуються принципу: «Усі різні, але рівні».

Більшість опитаних вважають, що випадків булінгу в закладі немає: так відповіли 82,86% восьмикласників, 80,95% десятикласників, 56% четвертокласників і 77,42% батьків.

Однак поодинокі випадки небажаної поведінки все ж фіксуються, переважно в 8 та 10 класах. Близько 17% учнів зазначили, що іноді трапляються прояви неприязні. При цьому такі ситуації не є регулярними та зазвичай носять характер жарту, а не свідомого приниження.

Учні виявляють високу толерантність до дітей з особливими освітніми потребами — понад 90% опитаних ставляться до них доброзичливо. Випадки мобінгу, наклепів або дискримінації трапляються дуже рідко.

Ризики. Дискомфорт

Більшість учнів не відчувають дискомфорту, однак 14,29% десятикласників висловили невдоволення тим, що їх змушують брати участь у заходах, а 11,9% восьмикласників побоюються незаслужених покарань. Крім

того, 18% учнів зазначили, що їм неприємно слухати докори, 12% старшокласників мають проблеми з доїздом до школи. Серед інших поодиноких ризиків учні вказали цькування (1 особа) та страх бути незаслужено покараними (7 осіб).

Здобутки освітнього середовища:

1. У приміщеннях школи тепло, чисто, забезпечено якісне освітлення; їжа в їдальні для більшості дітей смачна.
2. Заклад освіти облаштований туалетами з індивідуальними кабінками, передбачені окремі санвузли для осіб з особливими потребами.
3. Учасники освітнього процесу демонструють толерантне та позитивне ставлення до дітей з особливими освітніми потребами.
4. У закладі немає розповсюдження наркотичних речовин; учні та працівники мають негативне ставлення до шкідливих звичок..
5. Значна кількість учнів із задоволенням відвідують школу.

Проблеми освітнього середовища:

1. Деякі кабінети, розташовані з північної сторони будівлі, залишаються холодними в зимовий період.
2. Частина учнів старших класів не дотримується принципів здорового харчування.
3. Є проблеми з дотриманням правил користування туалетами серед хлопців, що спричиняє неприємний запах.
4. Трапляються окремі випадки конфліктів між учнями, висміювання невдач однокласників.
5. Учні відзначають дискомфорт через:
  - вислуховування зауважень від учителів перед усім класом;
  - примусову участь у заходах, які їм не цікаві;
  - складнощі з добиранням до школи, що потребує значного часу.

2.2.Освітнє середовище сповнене довіри

Наскільки педагоги, батьки та учні співпрацюють і довіряють одне одному?

У нашому закладі освітнє середовище сповнене довіри не повністю сформоване.

Важливим фактором створення умов для учнів і вчителів є психологічний клімат у закладі освіти. Адміністрація закладу освіти сприяє створенню психологічно комфортного середовища, яке забезпечує конструктивну взаємодію учнів, їх батьків, педагогічних працівників закладу освіти та взаємну довіру. За результатами анкетувань респонденти визначили освітнє середовище сповнене довіри.

Дослідження показало, що найбільший рівень довіри мають педагогічні працівники — 52%, тоді як серед батьків цей показник становить лише 28%. Водночас за результатами опитування учнів рівень довіри знижується з віком: найменше довіри зафіксовано серед учнів 10 класу — лише 17%.

Анкетування також засвідчило, що 89% педагогів вважають, що дирекція об'єктивно оцінює їхню роботу. У закладі освіти загалом дотримуються моральних норм, забезпечується гендерна, релігійна та соціальна рівність. Керівництво навчального закладу відкрите до діалогу, чуйно реагує на звернення учасників освітнього процесу, приділяє час для обговорення питань та відкрито висвітлює проблемні моменти — так вважають.

Стиль спілкування педагогів з учнями і батьками відповідає демократичним принципам. Більшість опитаних відзначили, що взаємини між усіма учасниками освітнього процесу ґрунтуються на взаємоповазі, підтримці, толерантності та порядності. Учителі виявляють щире зацікавлення життям учнів, ставляться до них з повагою та розумінням, проводять багато часу разом, а учні, своєю чергою, довіряють їм свої переживання та проблеми.

Довіра

Щодо довіри: учні, як правило, звертаються за порадою або підтримкою до класних керівників, учителів, директора та заступників. Проте є й ті, хто не довіряє жодному дорослому в закладі (12 % десятикласників).

Результати анкетування показують, що більшість учасників опитування довіряють різним категоріям учасників освітнього процесу — адміністрації, учителям, класним керівникам і психологу. Рівень довіри до шкільного психолога залишається низьким в учнів 8 та 10 класів — лише 7 % та 9 % . Водночас усні інтерв'ю свідчать, що психолог активно працює над формуванням позитивного мікроклімату в закладі освіти та спільно із соціальним педагогом проводить тренінги й бесіди, спрямовані на розвиток навичок розв'язання конфліктів.

Найвищий рівень довіри до класного керівника зафіксовано серед учнів 10 класів (63%).

Батьки також позитивно оцінили рівень взаєморозуміння з педагогами: на запитання «Чи склалися між педагогами і батьками (опікунами) відкриті, довірливі взаємини?» 84,95% відповіли «так», 13,98% — «радше так», і лише 1,08% — «радше ні».

Серед педагогів 52,38% зазначили, що учні часто звертаються до них із особистими питаннями та проханнями про допомогу, а 47,62% вказали, що такі звернення трапляються час від часу. Випадків, коли учні взагалі не звертаються до вчителів, зафіксовано не було.

Рівень оцінювання

Учні загалом погоджуються, що вчителі справедливо оцінюють їхні навчальні досягнення. Найвищий рівень позитивних відповідей серед учнів 4 класу, і поступово цей показник знижується у 10 класі. Причиною появи учнів, які вважають оцінювання несправедливим, може бути недостатня поінформованість про критерії оцінювання. Хоча в усіх класах і кабінетах

розміщені відповідні інформаційні матеріали, є потреба активніше озвучувати критерії оцінювання під час навчального процесу.

Втім, 25% батьків вважають, що система оцінювання не завжди є прозорою: іноді, на їхню думку, має місце маніпуляція оцінками, а вчителі не завжди пояснюють причини виставлення тієї чи іншої оцінки. Таку думку поділяють також 17% педагогічних працівників. Серед учнів 10 класу 26% зазначили, що оцінювання буває як справедливим, так і несправедливим. Схожої думки дотримуються й 44 % восьмикласників.

Результати опитування свідчать про те, що в класних колективах переважає доброзичлива атмосфера, панує взаєморозуміння та співпраця між учнями і педагогами у вирішенні як суспільно важливих, так і особистих питань. Учні мають можливість вільно висловлювати свої думки, вчителі готові їх уважно слухати, підтримувати дискусії. Проте іноді трапляються поодинокі випадки насмішок.

Здобутки освітнього середовища, сповненого довіри:

1. Учителі переважно виконують роль консультантів і радників, активно реагуючи на ініціативи та пропозиції учнів і батьків.
2. У закладі освіти утверджені моральні цінності, дотримуються принципи гендерної, релігійної та соціальної рівності.
3. Вчителі не зазнають тиску з боку учнів або їхніх батьків, що сприяє вільній професійній діяльності.
4. Керівництво школи демонструє відкритість до діалогу, готовність вислуховувати та вирішувати питання всіх учасників освітнього процесу.
5. У школі працюють соціальний педагог і практичний психолог, які організовують заходи з розвитку навичок толерантного спілкування, розв'язання конфліктів та емоційної саморегуляції.
6. Дирекція закладу справедливо оцінює професійну діяльність педагогів, що підвищує рівень довіри серед працівників.

7. Спостерігається зростання рівня справедливого оцінювання навчальних досягнень учнів, що підтверджують результати опитування серед школярів та їхніх батьків.

8. У класних колективах переважає атмосфера взаємоповаги, співпраці та підтримки, учні мають можливість вільно висловлювати свої думки.

Проблеми освітнього середовища, сповненого довіри:

1. Значна частина учнів не відчуває достатнього рівня довіри до вчителів.

2. Іноді мають місце випадки некоректної поведінки деяких педагогів: підвищення голосу на уроках чи образливі висловлювання на адресу учнів.

3. Невелика кількість учнів звертається за допомогою до практичного психолога, що свідчить про недостатню популяризацію психологічної підтримки у школі.

4. Понад 21% учнів 10 класу вважають, що їх оцінювання не завжди є об'єктивним і що вчителі іноді занижують оцінки.

5. Частина батьків сумнівається у прозорості системи оцінювання, вказуючи на брак пояснень від учителів щодо виставлених балів.

6. Хоча в цілому атмосфера взаєморозуміння підтримується, поодинокі випадки насмішок між учнями свідчать про потребу подальшої роботи над формуванням культури спілкування та взаємної поваги

2.3. Демократичне освітнє середовище

Чи відповідають взаємовідносини між учасниками освітнього процесу принципам демократії та вимогам чинного освітнього законодавства до управління ЗЗСО?

Аналіз результатів анкетування свідчить, що демократичне освітнє середовище в закладі ще перебуває на етапі формування.

Хоча на засадах демократії кожен учасник освітнього процесу має можливість долучатися до організації та проведення виховних заходів, лише 33% респондентів підтвердили, що відчувають свободу у формуванні власної ідентичності, встановленні особистих взаємин, плануванні свого навчання й участі в позаурочній діяльності.

Формування демократичного освітнього середовища в закладі освіти сьогодні ґрунтується на розвитку партнерських взаємин між усіма учасниками навчального процесу. Освітнє середовище можна вважати демократичним тоді, коли учні, педагоги та батьки об'єднані спільною метою, працюють на добровільних засадах, виявляють ініціативність, є однодумцями та мають рівні права й відповідальність за результати навчання.

У такій моделі педагог виступає координатором спільної роботи, уникаючи надмірного контролю чи нав'язування власних поглядів. Свобода самовираження є основою для створення демократичного середовища та розвитку творчого потенціалу учнів.

Партнерські відносини у закладі будуються на принципах відкритості, взаємної вигоди, добровільності, чесності, поваги, рівноправності, гнучкості у розподілі ролей, спільної відповідальності, колективного оцінювання, довіри та підтримки.

Шкільне середовище має бути зорієнтоване на учнів. Важливо, щоб простори закладу освіти — коридори, фойє, класні кімнати — відображали творчість самих учнів та їхніх родин: містили проєкти, дослідницькі роботи, мистецькі експозиції, які регулярно оновлюються. Відсутність подібних матеріалів гальмує демократичні перетворення.

Учням надається право вибору в прийнятті рішень, особливо у питаннях, що стосуються виховних заходів, екскурсій, поїздок. Під час планування таких активностей беруться до уваги думки як учнів, так і батьків. Хоча частина опитаних проявила байдужість до цих процесів, більшість висловила позитивне ставлення.

Одним із ключових проявів демократії є розвиток відповідальності. Важливі документи закладу — стратегія розвитку, річний план, правила поведінки — створюються із врахуванням пропозицій усіх учасників освітнього процесу.

Більшість педагогів брали участь у підготовці внутрішніх документів: у розробці стратегії розвитку закладу — 83%, річного плану — 67%, правил поведінки — 69%, виховної програми — 71%, освітньої програми — 77%.

Лише 5% опитаних вважають, що думку учнів не враховують, однак під час інтерв'ю не змогли навести чітких прикладів, що свідчить про слабку аргументованість таких оцінок.

Розвиток учнівського самоврядування

У закладі працює учнівська рада, 68% учнів 8 класів і 56 % учнів 10 класів схвалюють її діяльність.

Для учнів 8 класу найважливішим під час голосування на виборах самоврядування впливають особисті якості кандидата (24%) та думка товаришів (20%). Для десятикласників думка товаришів була важливішою (28%), хоча більшість заявила, що не брала участі в голосуванні.

Учням надаються ширші права й можливості для самореалізації, що сприяє набуттю управлінських навичок і готує їх до життя в демократичному суспільстві.

Дирекція закладу ставиться до учнівського самоврядування із підтримкою, визнаючи його важливу роль у розвитку громадянської активності учнів.

Вибори до органів учнівського самоврядування проводяться відкрито, з дотриманням усіх визначених процедур і правил. Більшість респондентів підтвердили, що органи учнівського самоврядування прозвітували про результати своєї діяльності за минулий навчальний рік на щорічних учнівських зборах.

Одним із головних завдань учнівського самоврядування є захист прав здобувачів освіти. Першим кроком у цьому напрямі є інформування учнів про їхні права, можливості їх реалізації та механізми захисту.

У закладі проводиться громадянська освіта, а також працюють інформаційні стенди, де розміщено перелік прав і обов'язків учнів. Водночас не всі школярі повною мірою усвідомлюють зміст своїх прав та пов'язану з ними відповідальність.

Деякі учасники опитування зауважили, що для ефективного використання своїх прав учням потрібно навчитися їх відстоювати.

Формування відповідальності залишається одним із ключових елементів демократичного середовища школи.

Більшість учнів старших класів вважають, що їхні права в закладі освіти забезпечуються на належному рівні.

Учасники освітнього процесу та громадськість довідуються про прийняті адміністрацією закладу рішення та результати її роботи зі зборів, звіту директорки школи, сайту та сторінок у соціальних мережах. Питання, що потребують негайного вирішення, вирішуються в месенджерах (батьки-класний керівник, адміністрація-педагоги).

Аналіз узагальнених результатів дає підстави стверджувати, що діти визнаються повноправними носіями прав і свобод відповідно до свого вікового рівня. Проте певні обмеження у вияві демократичних практик частково зумовлені дією воєнного стану, який вносить свої корективи в організацію освітнього процесу.

Батьківська спільнота також має можливість брати активну участь у плануванні й реалізації шкільного життя.

Основним джерелом отримання інформації для більшості батьків (54%) залишаються батьківські збори, 64,5% дізнаються про діяльність комітету зі звітів, ще 30% — через соціальні мережі. Натомість сайт закладу освіти використовується недостатньо активно, тому варто посилити його промоцію серед батьківської аудиторії.

Демократичний підхід має стати наскрізною характеристикою всіх аспектів діяльності школи — від організації освітнього процесу до формування культури

спілкування та мирного вирішення конфліктів. Це важлива складова загальної культури школи, яку слід постійно підтримувати і розвивати спільними зусиллями всіх учасників освітнього процесу.

Здобутки демократичного освітнього середовища:

1. Учні позитивно оцінюють ставлення дирекції закладу освіти до діяльності учнівського самоврядування.
2. Переважна більшість учасників освітнього процесу висловили позитивне ставлення до організації виборів органів самоврядування.
3. Більшість заходів у закладі освіти попередньо обговорюються на класних зборах.
4. Учнівські та батьківські колективи активно залучаються до розроблення важливих документів школи, таких як Стратегія розвитку, річний план роботи, правила поведінки тощо.
5. Значна частина батьків бере участь у шкільних заходах, екскурсіях та інших активностях.

Проблеми демократичного освітнього середовища:

1. Частина учнів вважає що нічого корисного немає від учнівського самоврядування та те що воно не потрібне.
2. Майже 20% відсотків учнів не бере участі в класних та загальношкільних заходах і не брали участі в їх обговоренні.
3. 70% батьків, 24,7% вчителів не брали участі в розробці шкільної документації. Молоді педагоги не розуміють, що є шкільною документацією.

2.4. Патріотичне освітнє середовище

У якій мірі учні ЗНЗ залучені до виховних справ (позакласної роботи) та громадської діяльності: волонтерства, членства у формальних і неформальних дитячих об'єднаннях тощо?

На сьогодні національно-патріотичне виховання має особливе значення й виступає одним із головних пріоритетів у освітньому процесі закладу освіти.

Ключовим завданням є посилення виховної роботи, спрямованої на формування в учнів почуття толерантності, патріотизму, любові до рідної землі, свого народу, його культурних традицій та історії, виховуючи при цьому ціннісне ставлення до суспільства й держави.

За підсумками опитування, 52,4% респондентів вважають освітнє середовище закладу патріотичним.

Українська мова

Учасники освітнього процесу спілкуються виключно українською мовою, крім спілкування на уроках іноземної мови

Популяризація української мови

У закладі активно реалізуються заходи, спрямовані на популяризацію української мови: проводяться свята, конкурси, флешмоби тощо.

Екскурсії та походи

Учні мають змогу відвідувати визначні місця, музеї, виставки, а також брати участь у поїздках на перегляд українських кінофільмів. До організації таких заходів активно залучаються батьки. Більшість учнів висловлюють позитивне ставлення до туристичних поїздок та екскурсій (100% учнів 4 і 8 класів, 92,76% — учнів 10 класу).

Повага до державних символів

Більшість учасників освітнього процесу демонструють повагу до державних символів. Учні 4 класу (100%), 8 класу (97,14%) та 10 класу (83,33%)

дотримуються правил під час виконання Державного Гімну та виносу прапора. Цьому сприяють активні форми роботи: урочистості до визначних дат (День Гідності та Свободи, День Героїв Небесної Сотні, День Соборності України, День Збройних сил України та інші), запрошення ветеранів українсько-російської війни.

Щоранку освітній процес розпочинається виконанням Державного гімну, а о 9.00 – хвилиною мовчання. Лише окремі респонденти відзначили, що не завжди всі учні вчасно реагують на початок церемонії.

Виховання інтересу до історії та видатних особистостей

У закладі велику увагу приділяють патріотичному вихованню через знайомство з видатними постатями України. Проводяться виховні години, учні беруть участь у цікавих проєктах та конкурсах.

Більшість учнів активно беруть участь і позитивно оцінюють заходи на честь державних свят та пам'ятних дат (особливо учні 4 та 8 класів).

Здобутки патріотичного освітнього середовища:

1. У закладі освіти сформовано шанобливе ставлення до державних символів: учні дотримуються правил під час виконання Гімну, активно беруть участь у патріотичних заходах.
2. Регулярно організовуються зустрічі з волонтерами, військовими, захисниками України, що сприяє формуванню у дітей поваги до подвигів сучасних Героїв.
3. Освітній процес ведеться державною мовою — українською, що сприяє утвердженню національної ідентичності.
4. Уроки та позакласні заходи мають чітко виражену патріотичну спрямованість, виховуючи любов до Батьківщини та гордість за українську історію і культуру.
5. Серед учнів, педагогів та батьків формується позитивне ставлення до тварин, що відображає загальнолюдські гуманістичні цінності.

Проблеми патріотичного освітнього середовища:

1. Частина учнів виявляє низький інтерес до участі у відвідуванні музеїв та історичних місць.
2. Не всі учні охоче долучаються до організованих зустрічей із волонтерами та захисниками, що вказує на потребу в оновленні форматів проведення таких заходів.
3. Існують випадки недбайливого ставлення до шкільного майна, що свідчить про необхідність посилення виховної роботи щодо формування відповідального ставлення до навколишнього середовища.

2.5. Культуротворче (розвивальне, мотивуюче до пізнавальної діяльності) освітнє середовище

На основі проведених досліджень можна зробити висновок, що у нашому закладі освіти культуротворче освітнє середовище ще перебуває на стадії формування.

Формування такого середовища є важливим чинником розвитку творчого потенціалу всіх учасників освітнього процесу. Воно передбачає активне застосування інтерактивних методів навчання, організацію турнірів, конференцій, конкурсів, подорожей та інших заходів, що сприяють розвитку творчих здібностей.

У цілому педагогічні працівники нашого закладу використовують активні та інтерактивні форми роботи на уроках, серед яких переважають групові та парні форми взаємодії учнів.

У 4 класі 84% учнів підтвердили, що працюють у парах і групах, тоді як 5% учнів 10 класу зазначили, що не мають досвіду групової чи парної роботи (цей показник зменшився на 15% порівняно з 2024 роком). Учні 8 класу наголосили, що майже на всіх уроках працюють у групах або парах. Двоє педагогічних працівників повідомили, що у їхніх класах учні ніколи не

працюють у такому форматі — аналогічна ситуація була зафіксована і в попередньому році.

За результатами анкетування, 45,24% педагогів регулярно пропонують учням виконання проєктних завдань, проте 54,76% педагогів роблять це інколи.

Також 59,52% педагогічних працівників зазначили, що систематично дають учням творчі завдання (есе, твір-роздум, тощо): 40,48% педагогів пропонують такі завдання епізодично.

Дискусії як ефективний засіб розвивального навчання підтримують 55% учнів 10 класу та 71% учнів 8 класу, які беруть у них участь.

Упродовж минулого навчального року більшість учнів та їхніх батьків брали участь в екскурсіях, подорожах, турнірах, олімпіадах, наукових, технічних, літературних і мистецьких заходах. Лише 3% учнів 8 класу та 5% учнів 10 класу не брали участі в таких активностях.

95,24% педагогічних працівників зазначили, що прагнули зробити позаурочні заходи цікавими та різноманітними.

У закладі працює бібліотека, якою користуються 90% учнів. Проте результати дослідження показали, що бібліотека поки що не повністю задовольняє інформаційні запити учнів: не вистачає заходів, а площа приміщення не дозволяє облаштувати повноцінний читальний зал. Педагогічні працівники високо оцінюють діяльність бібліотеки: 85% вважають, що вона ефективно забезпечує інформаційний супровід навчального процесу, а 57,5% — що сприяє розвитку компетентностей учнів.

Розвитку творчого потенціалу учнів у закладі сприяє діяльність гуртків(спортивні, танцювальні, музичні та гурток відеозйомки).

Опитування засвідчило, що найбільшу зацікавленість учнів викликають спортивні секції. Виставки та концерти приваблюють менше. Водночас 69% учнів 8 класу і 21% учнів 10 класу зазначили, що мають інші інтереси. Деякі учні гуртки не відвідують, пояснюючи це браком часу, труднощами з доїздом або відсутністю зацікавленості.

Загалом більшість учнів позитивно оцінюють організацію позаурочного часу: 88% десятикласників і 86% восьмикласників задоволені його проведенням. На запитання щодо уваги вчителів до якості заходів лише поодинокі респонденти відповіли, що заходи або не проводилися, або їх рівень був незадовільним. Більшість батьків (78%) підтвердили, що їхні діти беруть участь у позакласних заходах із задоволенням.

Учні закладу активно беруть участь і здобувають перемоги на олімпіадах, конкурсах, фестивалях різного рівня, зокрема й на всеукраїнських: минулого року здобуто 13 перших місць. Це свідчить про ефективну роботу закладу з обдарованими учнями.

До організації заходів активно залучаються батьки, проте більш активну участь демонструють батьки учнів молодших класів. Також 45% батьків допомагають в організації та супроводі походів, екскурсій, спортивних і культурних заходів.

Опитування підтвердило, що школа успішно сприяє формуванню в учнів таких важливих якостей, як відповідальність, впевненість у собі, сміливість, чесність і гідність.

Більшість педагогічних працівників висловлюють упевненість у формуванні культуротворчого середовища в закладі освіти. Однак усні опитування показали, що думки розділилися, особливо щодо розвитку у дітей почуття гідності. Частина учнів має нечітке розуміння цього поняття і не завжди відчуває внутрішню мотивацію для гідного життя в складних реаліях сьогодення.

У зв'язку з цим вчителям рекомендується приділяти більше уваги розвитку морально-емоційної культури учнів, активно застосовувати прийоми формувального оцінювання та особистісно орієнтованого виховання.

Здобутки культуротворчого освітнього середовища:

1. Учні 8 та 10 класів здебільшого виконують творчі роботи самостійно, демонструючи вміння аналізувати та критично мислити.
2. Високий рівень задоволення учнів організацією позаурочних заходів.

3. Активне користування бібліотечними ресурсами: 90% учнів звертаються до бібліотеки для навчання та саморозвитку.

4. Високий інтерес до екскурсій, туристичних поїздок і подорожей, що сприяє розширенню кругозору учнів.

5. Участь учнів у творчих проектах, шкільних конкурсах і заходах.

6. Активна підтримка творчих ініціатив з боку педагогічного колективу та адміністрації закладу.

7. Організація виховних заходів, присвячених видатним діячам культури, що сприяє розвитку національної самосвідомості.

8. Частина позаурочних заходів має інтегративний характер (поєднання творчості, культури, патріотичного виховання).

Проблеми культуротворчого освітнього середовища:

1. Недостатня кількість завдань для роботи в парах та групах на уроках, що обмежує розвиток навичок командної роботи та критичного мислення.

2. Наявність толерантного ставлення частини учнів до списування, що свідчить про необхідність посилення виховання академічної доброчесності.

3. Низька активність деяких учнів у участі в олімпіадах, конкурсах, що вимагає додаткової мотиваційної роботи з обдарованими дітьми.

4. Бібліотека, незважаючи на високий рівень користування, не проводить достатньої кількості культурно-просвітницьких заходів для учнів.

5. Обмеженість площі бібліотеки не дозволяє облаштувати сучасний читальний простір.

6. Частина учнів не відвідують гуртки через нестачу вільного часу, труднощі з доїздом або недостатню зацікавленість запропонованими напрямками діяльності.

7. Недостатня кількість заходів, спрямованих на розвиток емоційного інтелекту і морально-ціннісних якостей учнів.

8. Недостатньо популяризуються можливості творчого самовираження через проєктну діяльність або сучасні медіаплатформи.

2.6. Відкрите (інклюзивне освітнє середовище)

Наскільки спільноти ЗЗСО готові до обслуговування учнів з особливими освітніми потребами та відкриті для партнерства?

У навчальному закладі не повністю сформоване відкрите освітнє середовище, про це свідчать результати анкетувань, хоча створені умови для реалізації корекційної спрямованості освітнього процесу для дітей з особливими освітніми потребами (7 учнів).

Організовано роботу команд психолого-педагогічного супроводу, розроблено індивідуальні програми розвитку для кожної дитини. Заклад забезпечений необхідними фахівцями для впровадження інклюзивного навчання — працюють асистенти вчителя, практичний психолог та логопед. Також налагоджена співпраця з інклюзивно-ресурсним центром.

В освітньому закладі функціонує ресурсна кімната, оснащена різноманітними дидактичними матеріалами, а також обладнана спеціальна туалетна кімната для дітей з ООП. Центральний вхід школи облаштований пандусом, однак доступним для осіб з інвалідністю (людей в кріслі колісному) наразі залишається лише перший поверх, але таких дітей серед учнів з ООП в закладі немає.

Навчальні меблі відповідають віковим особливостям учнів, зокрема парти мають можливість регулювання висоти. У класах початкової школи створено різноманітні ігрові та навчальні зони для забезпечення комфортного перебування кожної дитини.

Важливим показником відкритості й інклюзивності середовища є ставлення до дітей з особливими освітніми потребами.

Результати опитування показали, що в закладі переважає толерантне і підтримуюче ставлення до таких учнів: більшість школярів сприймають однокласників з ООП як рівних і готові надавати їм допомогу.

Переважає більшість батьків і опікунів активно долучалися до виховної роботи та участі в різноманітних заходах, проведених у закладі як цього, так і минулого року.

Школа підтримує постійні зв'язки із спільнотами інших освітніх закладів, у тому числі й зарубіжних партнерів.

Основні комунікації закладу освіти відбуваються із сусідніми школами. Проводяться спільні заходи: конкурси, спортивні змагання, турніри, інтелектуальні батли, шкільні та районні олімпіади, зустрічі з профорієнтації. Зокрема цього року організовано спільний футбольний турнір, шашкові змагання, легкоатлетичні естафети та інтелектуальні конкурси.

Офіційно закріплених шкіл-партнерів наразі немає.

Основні комунікаційні канали — загальношкільні й класні збори, звіти керівників закладу, вайбер-групи та анкетування.

Попри активну співпрацю з громадськістю та батьками, рівень відкритості закладу освіти потребує вдосконалення. Це обумовлено кількома чинниками:

- недостатнє використання інноваційних технологій для залучення всіх учасників освітнього процесу до комунікації;
- батьки недостатньо поінформовані про внутрішнє життя школи;
- роль батьків у шкільному житті часто зводиться до виконання запропонованих завдань, а не ініціювання власних проєктів;
- активність органів учнівського самоврядування значно вища, ніж активність батьківських комітетів у вирішенні освітніх питань.

Здобутки відкритого (інклюзивного) освітнього середовища:

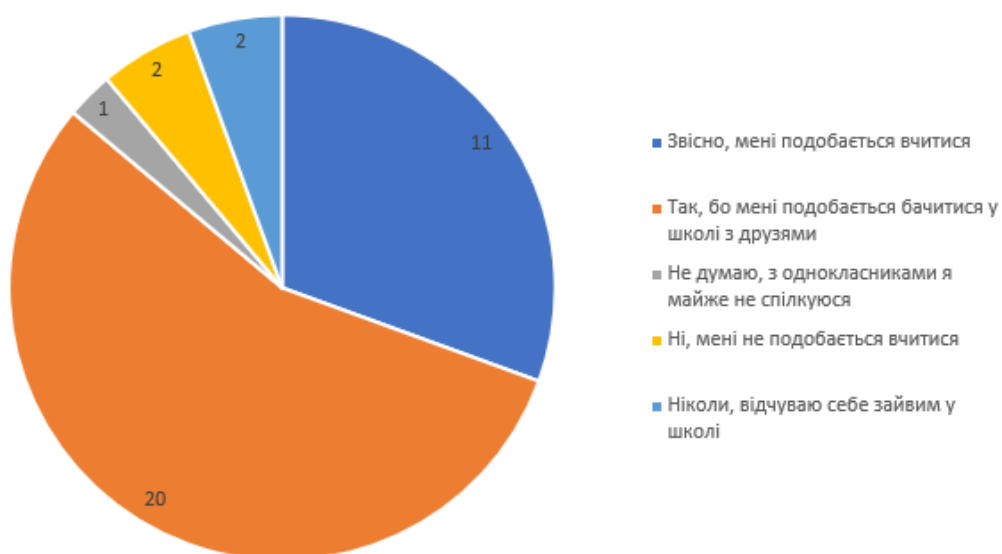
1. Позитивне і підтримуюче ставлення до дітей з особливими освітніми потребами.

2. Відсутність проявів дискримінації за національними, етнічними, релігійними чи статевими ознаками серед учасників освітнього процесу.
3. Налагоджена співпраця школи з сім'ями учнів, органами місцевого самоврядування та державної влади.
4. Активна підтримка благоустрою шкільної території завдяки співпраці з громадою.
5. Регулярна організація зустрічей з військовими, волонтерами та громадськими активістами, що сприяє вихованню патріотичних і громадянських цінностей.
6. Підтримка інклюзивного підходу в освітньому процесі через залучення спеціалістів (психологів, асистентів учителя).
7. Активна участь учнівського самоврядування у житті школи та організації заходів.

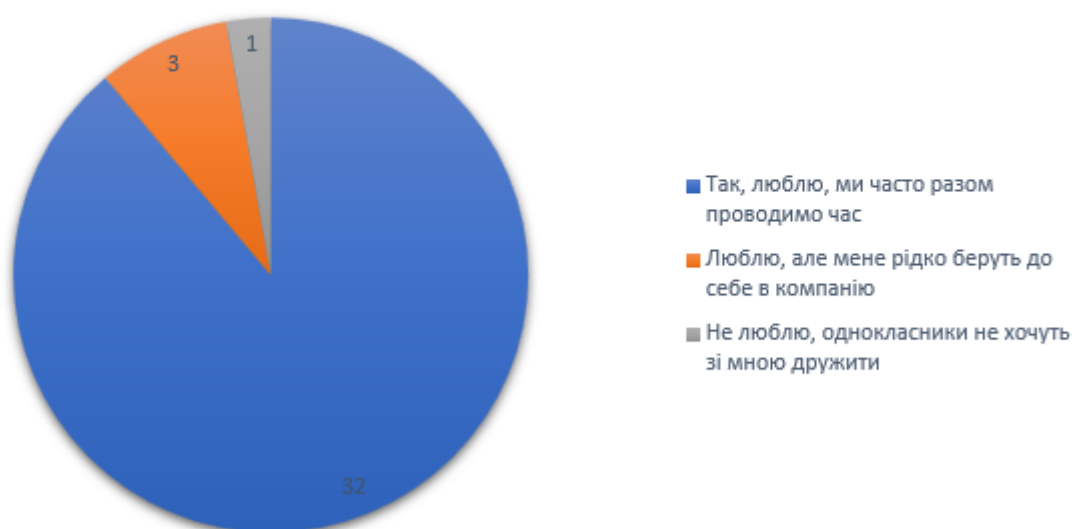
Проблеми відкритого (інклюзивного) освітнього середовища:

1. Недостатній рівень постійної співпраці та комунікації з іншими закладами освіти.
2. Відсутність офіційно закріплених шкіл-партнерів для реалізації спільних проєктів та обміну досвідом.
3. Недостатнє використання сучасних інноваційних технологій для залучення батьків та громадськості до освітнього процесу.
4. Низький рівень ініціативності батьківського комітету у підтримці й розвитку шкільних проєктів.
5. Обмеженість каналів інформування батьків про заходи та досягнення школи.
6. Відсутність сталої програми міжнародної співпраці чи обміну досвідом.

Чи Ти зазвичай йдеш до школи з радістю?

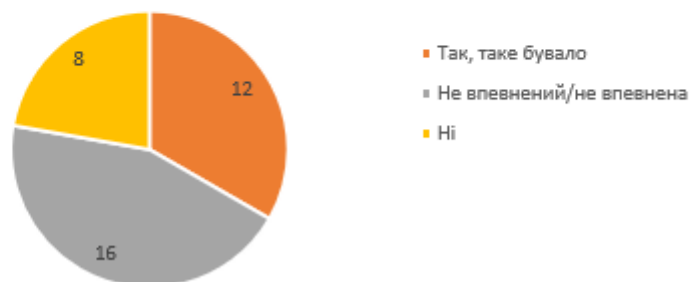
Чи Ти любиш проводити час із однокласниками?

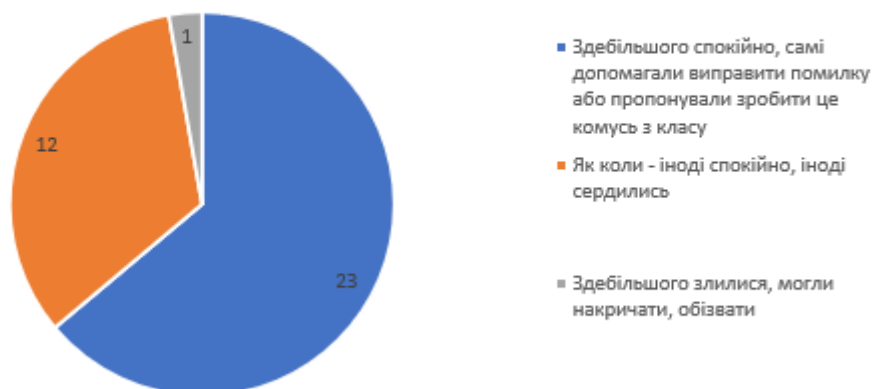
Чи можеш Ти звернутися за допомогою до когось із своїх вчителів?

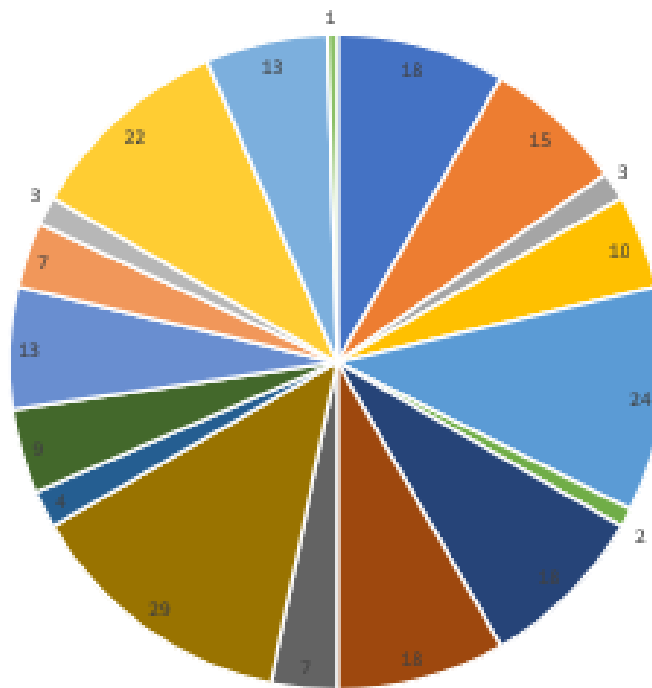
Чи казали вчителі, класний керівник Тобі або однокласникам минулого навчального року не робити чогось, бо дівчатка/хлопчики таким не займаються (наприклад, не плакати, бо хлопчики не плачуть, чи не бешкетувати, бо дівчатка не бешкетують)?

Як минулого навчального реагували вчителі, якщо Ти чи твої однокласники помилялися?

В яких умовах Ти перебував/ла в школі минулого навчального року?

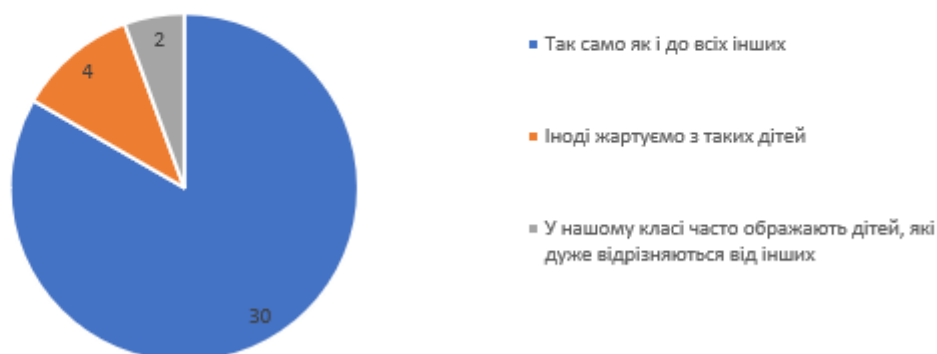
Як думаєш, вчителі в четвертому класі справедливо оцінювали відповіді твоїх однокласників, ваші письмові роботи?

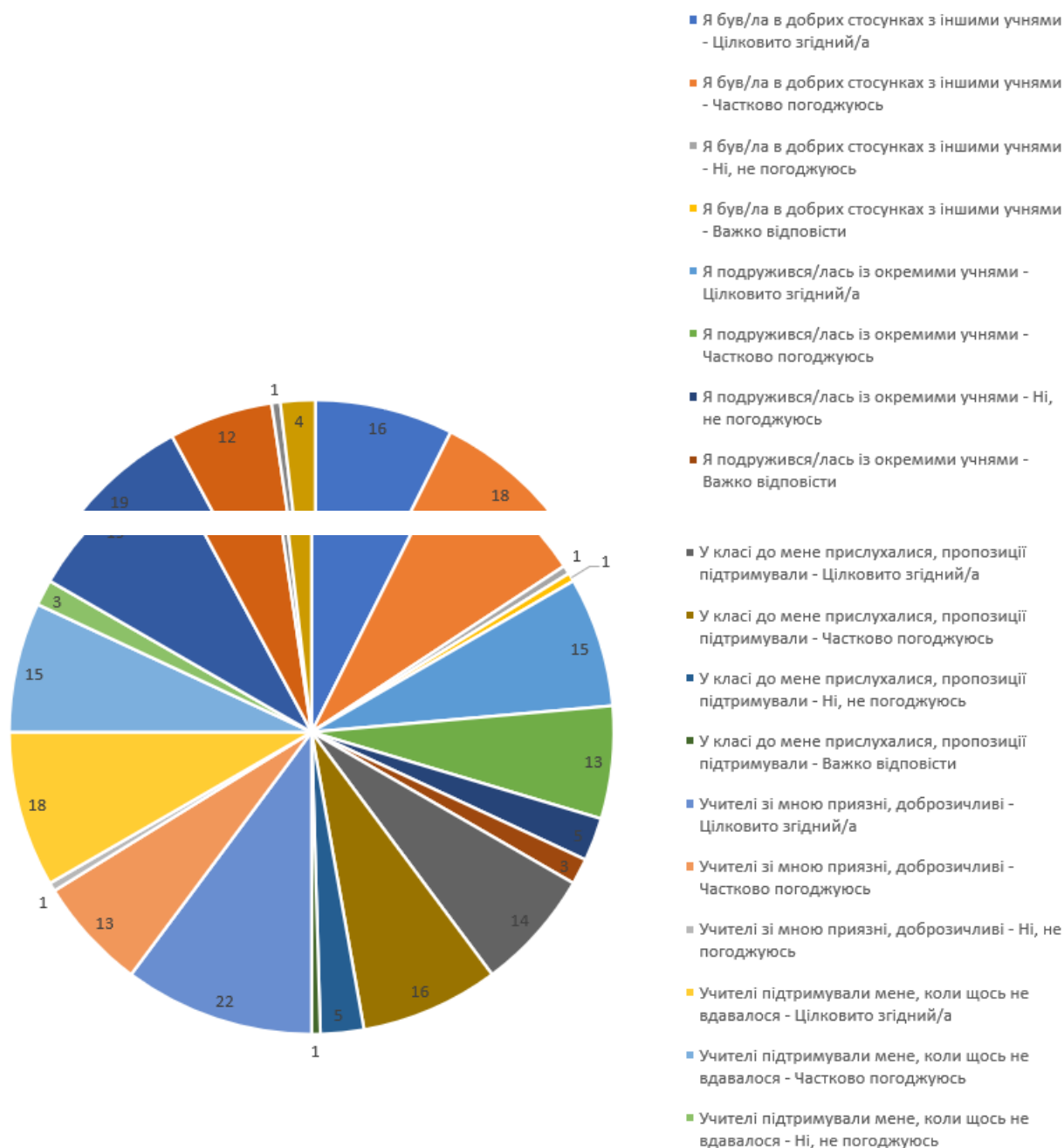
Кому з учителів Ти довіряєш настільки, що можеш попросити поради, звернутися за підтримкою? Можеш обрати кілька відповідей

Як Твій клас ставиться до незвичайних дітей? Наприклад, до тих, хто дуже добре вчиться, чи до тих, хто має якісь негаразди зі здоров'ям.

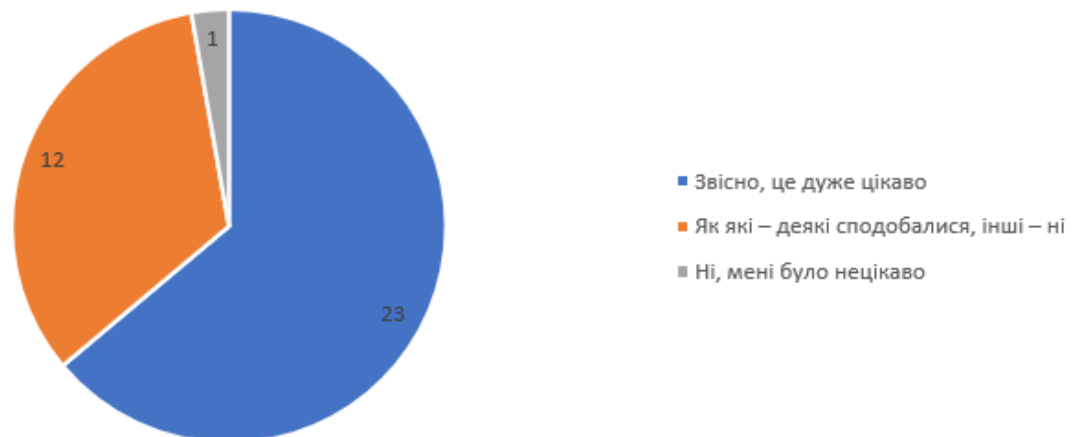
Як склалися Твої стосунки з іншими учнями та педагогами минулого навчального року? Обери для кожного твердження одну відповідь

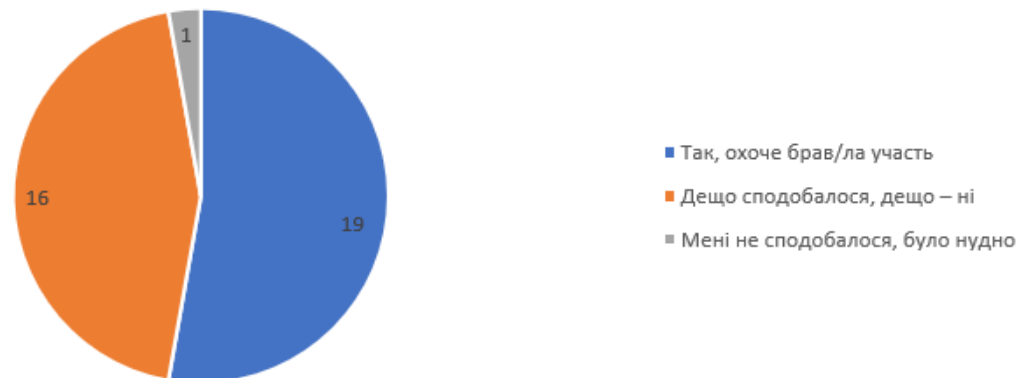
Чи минулого навчального року класний керівник обговорював/ла з учнями, що разом робитимете в позаурочний час?

Чи сподобались Тобі екскурсії (в музеї, вулицями, рідним краєм), на які клас вирушав минулого навчального року?

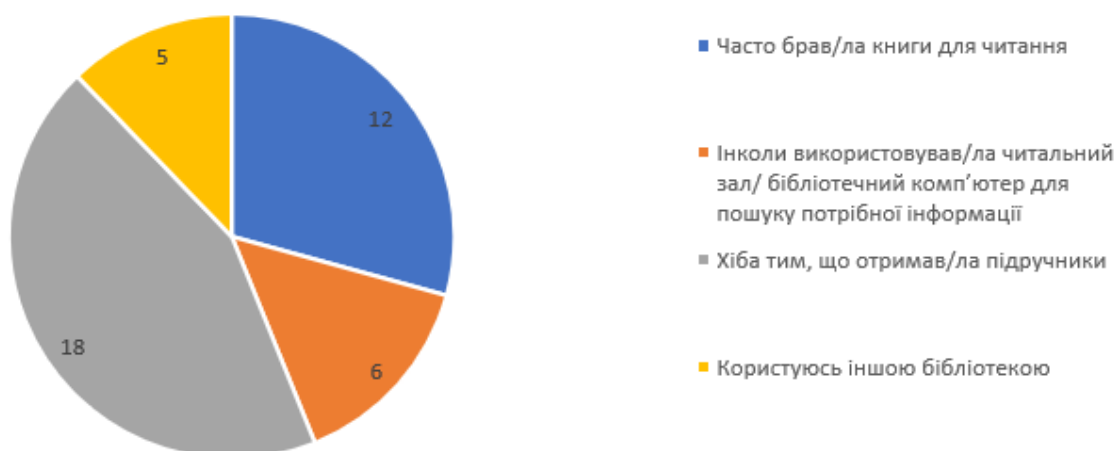
Чи сподобалось Тобі, як минулого навчального року ваш клас і школа відзначили державні та релігійні свята (наприклад, День знань чи Шевченківські дні, наближення Різдва або Великодня)?

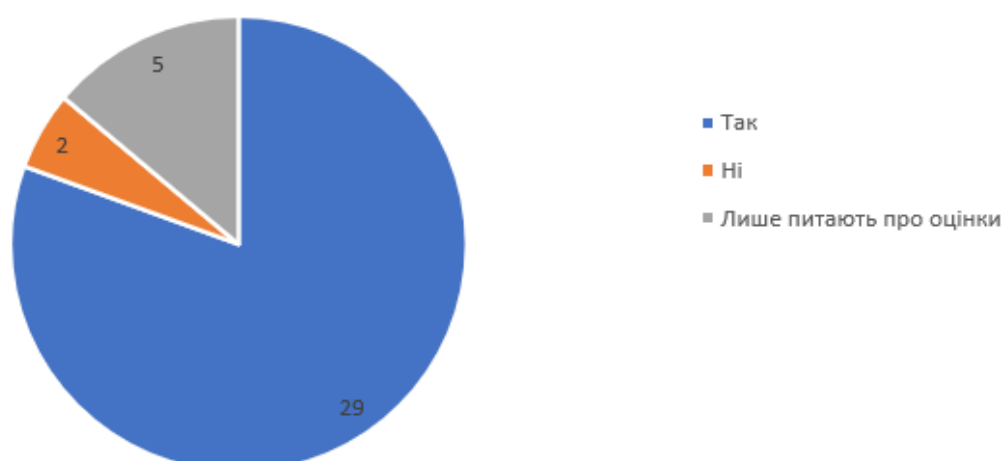
Тобі подобається працювати на уроках в парі з кимось чи у групі?

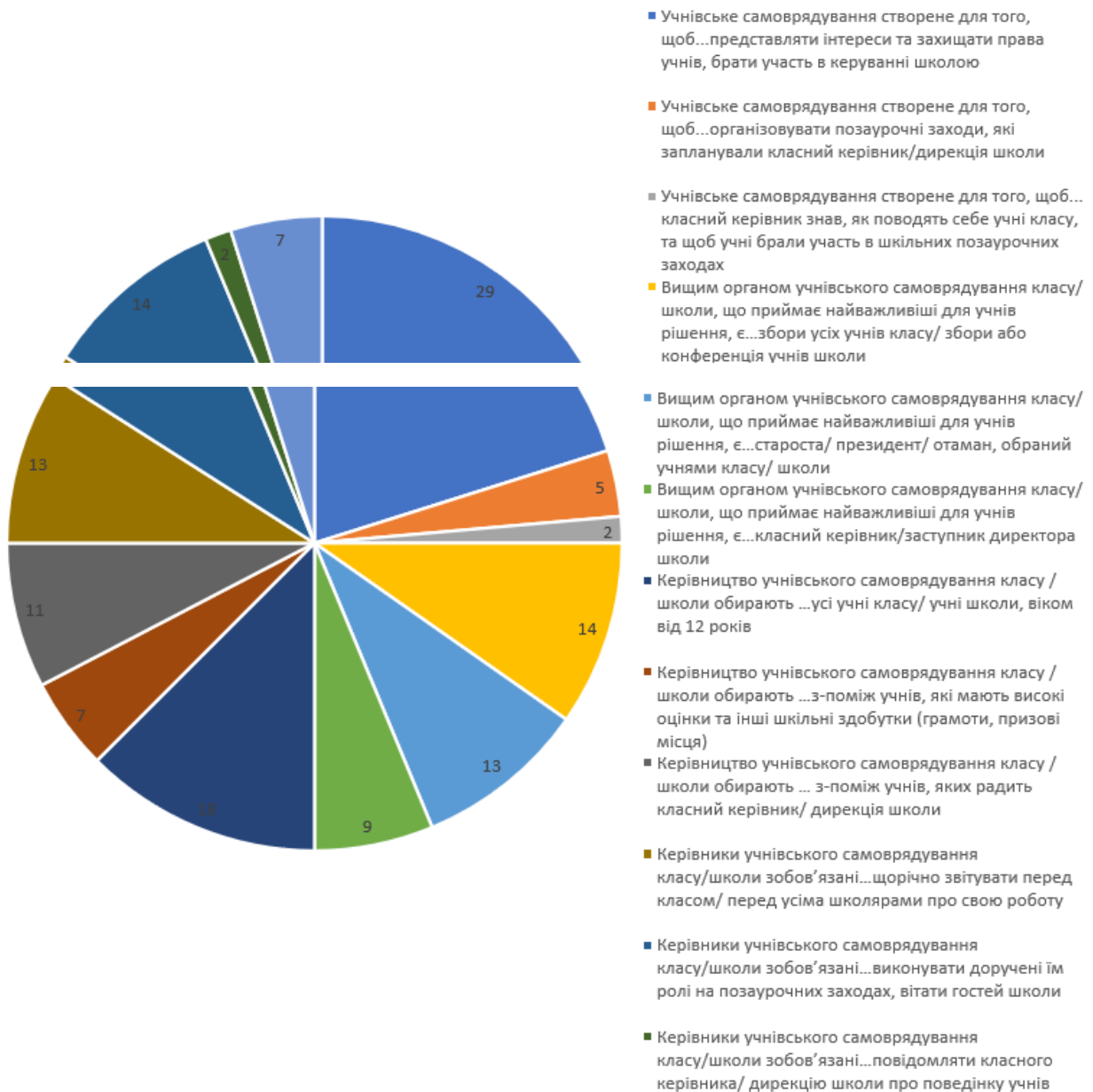
. Чим корисною була для Тебе минулого навчального року
шкільна бібліотека? Можеш обрати кілька відповідей

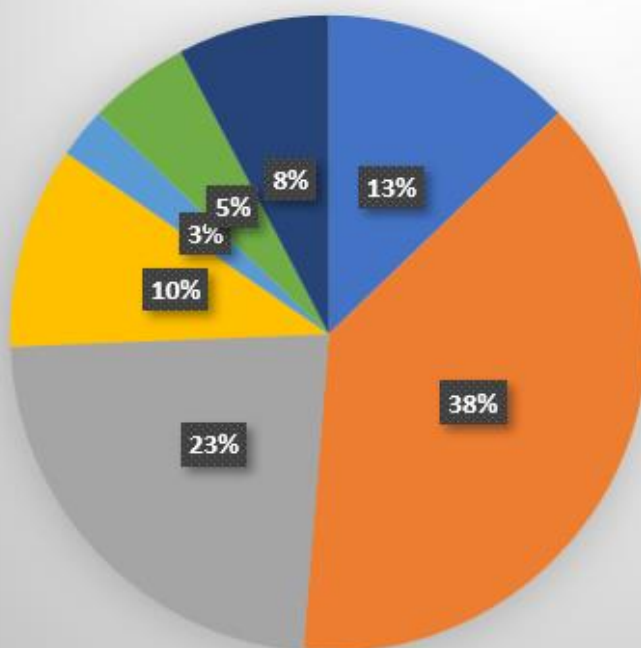
Чи Твоя рідня, а саме батьки та інші дорослі, беруть участь у
шкільному житті?

Для чого та як діє учнівське самоврядування класу/школи? Обери
варіант завершення вислову, до якого схилиєшся

Чи подобається Тобі відвідувати школу?

- Так, тому що мені цікаво вчитися
- Так, тому що мені подобається проводити час зі шкільними друзями
- Так, тому що мені цікаво все, що відбувається у школі
- Ні, тому що мені нецікаво вчитися
- Ні, тому що я не маю друзів у школі
- Ні, тому що мені нецікаво те, що відбувається у школі
- Інше(напиши): _____

Чи смакує Тобі гаряча їжа, спожита у шкільній їдальні

Легенда

- Так, у школі завжди смачно готують
- Деколи гарячі страви смачні, деколи – ні
- Нам не готують гарячих страв, можна придбати тільки те, що й у продуктовій крамниці
- Ні, їжа у школі несмачна
- Не харчуюсь у шкільній їдальні/ буфеті з незалежних від школи причин (наприклад: споживаю виключно рослинні продукти, потребую спеціального раціону харчування, проживаю неподалік і т. ін.)

Чи холодно було у приміщенні школи минулої зими

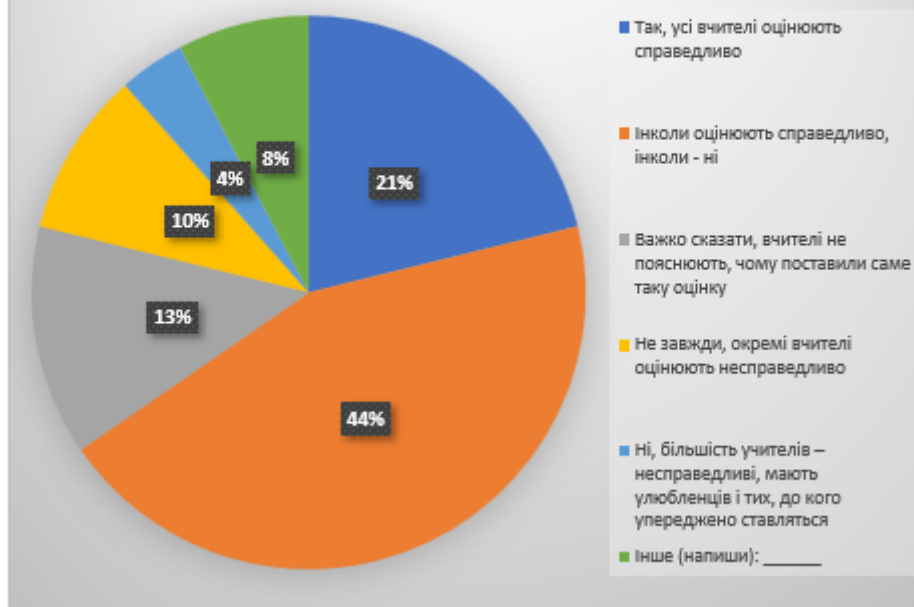
Кому з учителів Ти довіряєш настільки, що можеш попросити поради, звернутися за підтримкою? Можеш обрати кілька відповідей

Чи бувало, що вчителі переходили в розмові з Тобою, іншими учнями на крик, погрожували чи, наприклад, ображали?

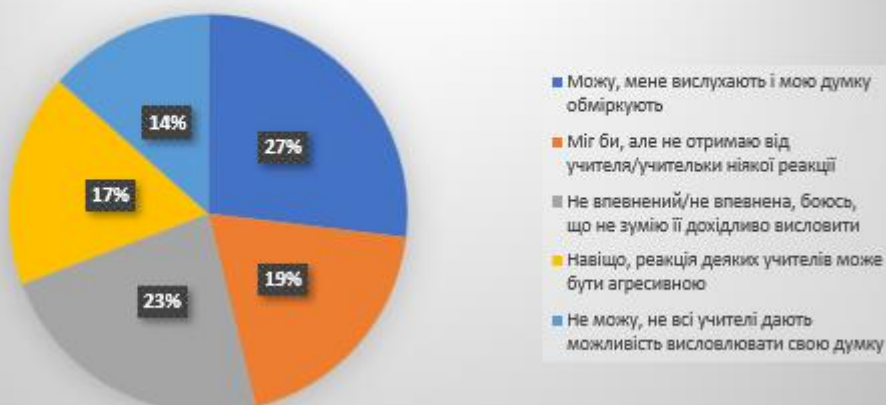
Чи відчуваєш Ти, що виконані Тобою завдання оцінюють справедливо?

Якщо Ти чи Твої однокласники/ці, відповідаючи, помиляються, як на це реагує решта класу? Якщо Ти чи Твої однокласники/ці, відповідаючи, помиляються, як на це реагує решта класу? Вибери одну з відповідей або напиши власну

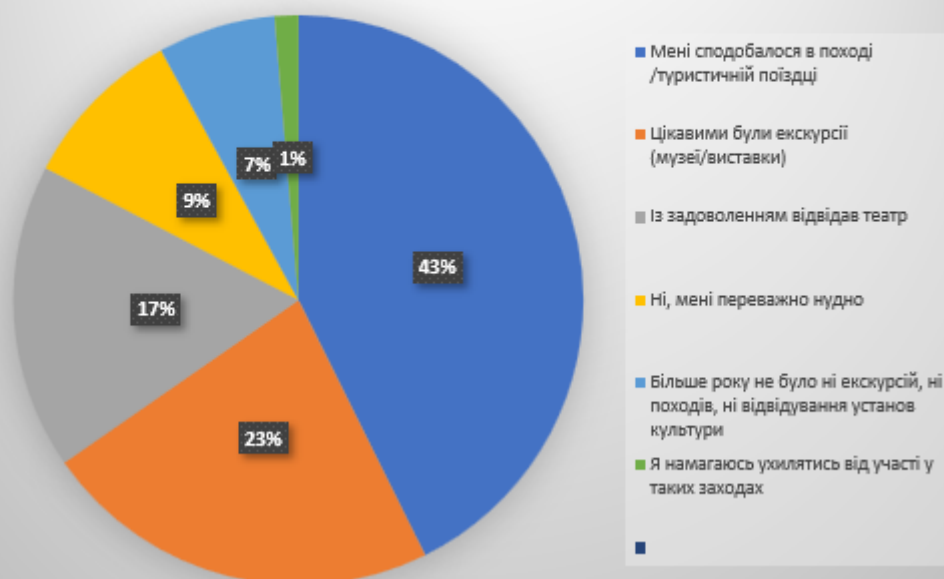
Чи можеш Ти на уроці та на позаурочних заходах висловити свою думку

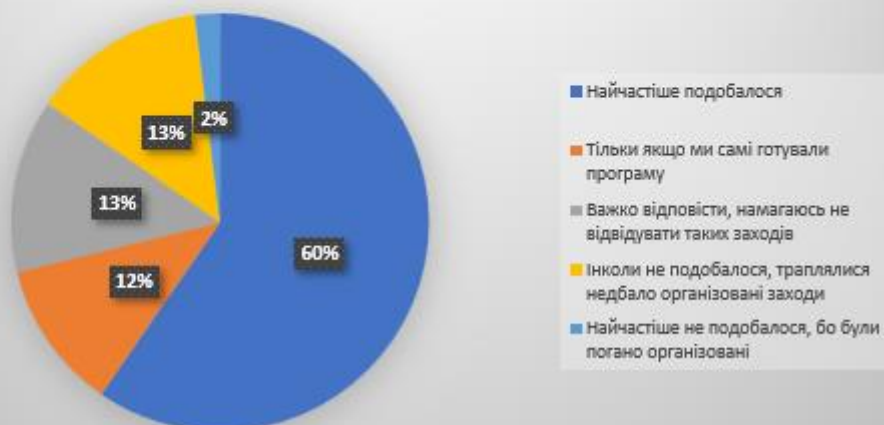
Як учні ставляться до школярів з особливими освітніми потребами

Чи подобається Тобі проводити зі своїм класом/школою позаурочний час? Поділись враженнями.

Тобі подобалося, як минулого календарного року організували шкільні заходи до важливих днів чи пам'ятних дат (наприклад, Шевченківські дні, Різдвяні свята, дні пам'яті жертв Голодомору, Небесної Сотні тощо)?

Чи траплялися минулого навчального року або нещодавно прояви вандалізму – свідоме нищення учнями школи насаджень, пам'яток чи громадського, зокрема шкільного майна?

Що вирішальним чином впливає на те, за кого ти віддаси свій голос на виборах до органів учнівського самоврядування класу, школи, територіальної громади ?

**Як Ти оцінюєш чергові вибори до органів
учнівського самоврядування, які відбулись
цього або минулого календарного року?**

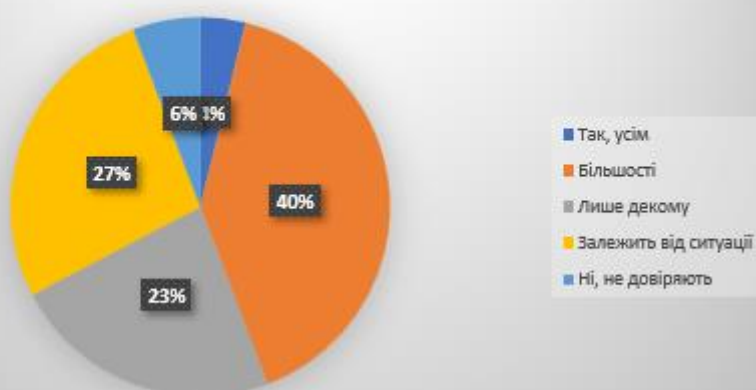
**Якими послугами шкільної бібліотеки Ти
користувався/користувалась цього чи
минулого навчального року**

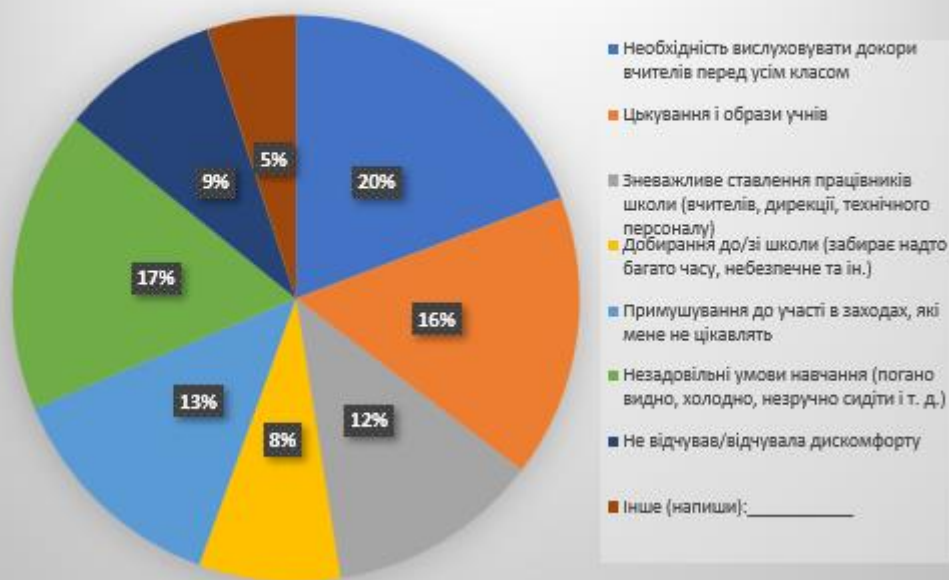
Якою мірою школа задовольняє Твої пізнавальні та/або розвиткові інтереси у позаурочний час?

Як думаєш, Твої батьки довіряють учителям?

Що у школі створює Тобі найбільший дискомфорт

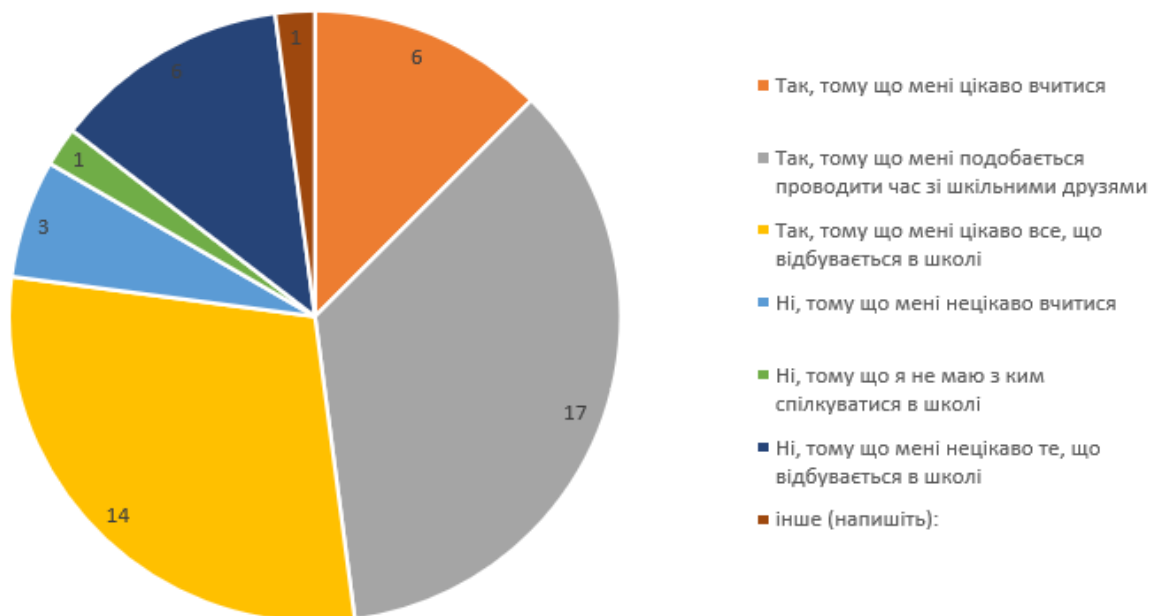

Яким є ставлення Твоїх однокласників до учнів (одного чи кількох), які в зв'язку з війною переселились до вашого населеного пункту?

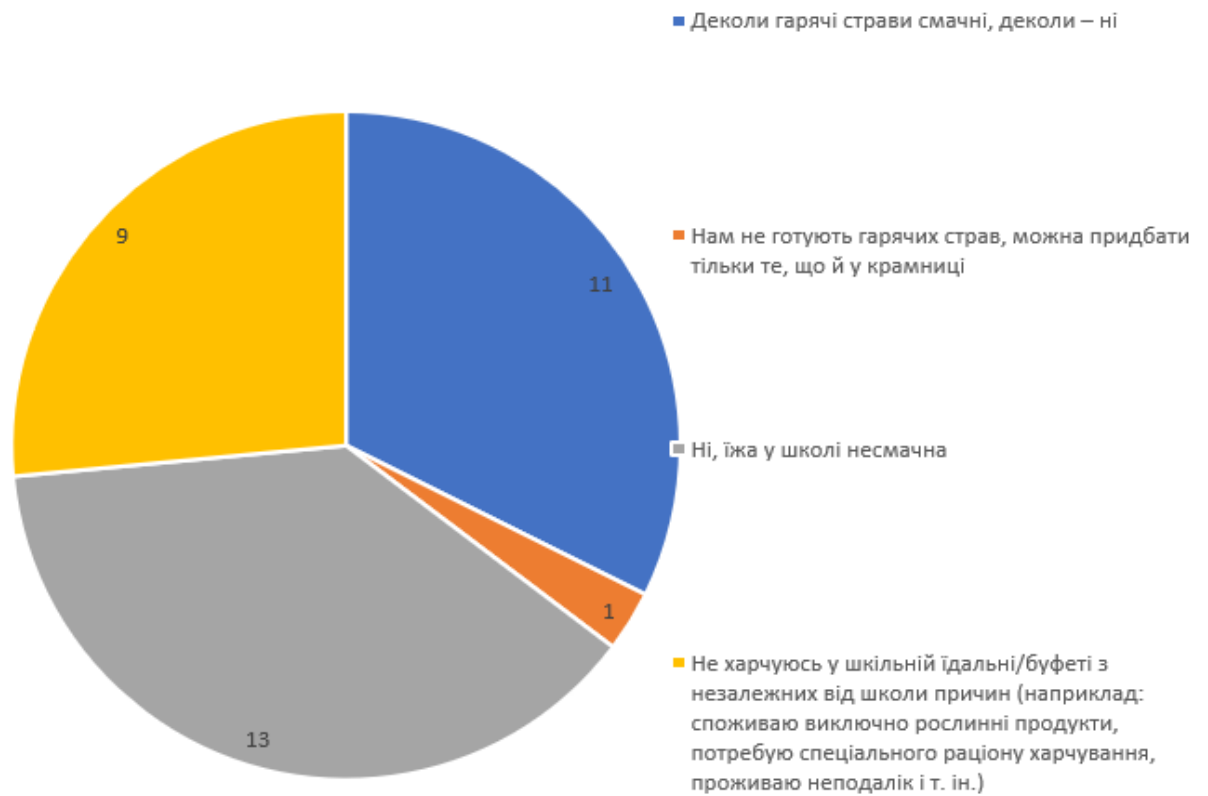

ДОДАТОК 3

Чи подобається Вам відвідувати школу? (Можете обрати кілька
відповідей)

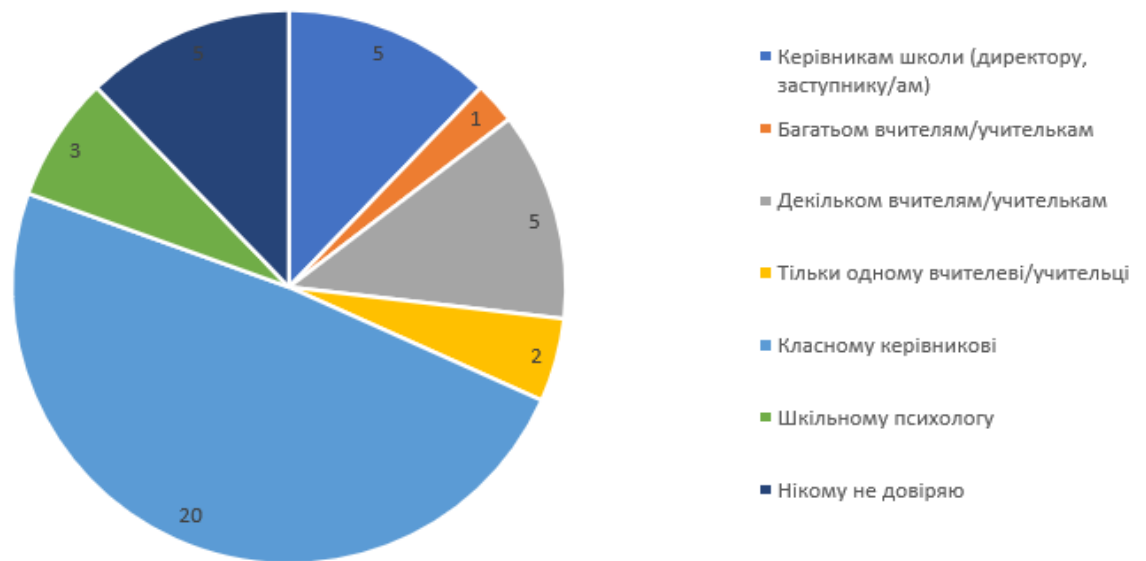
Чи смакувала Вам гаряча їжа, спожита у шкільній їдальні?

Чи холодно було в приміщенні школи минулої зими?

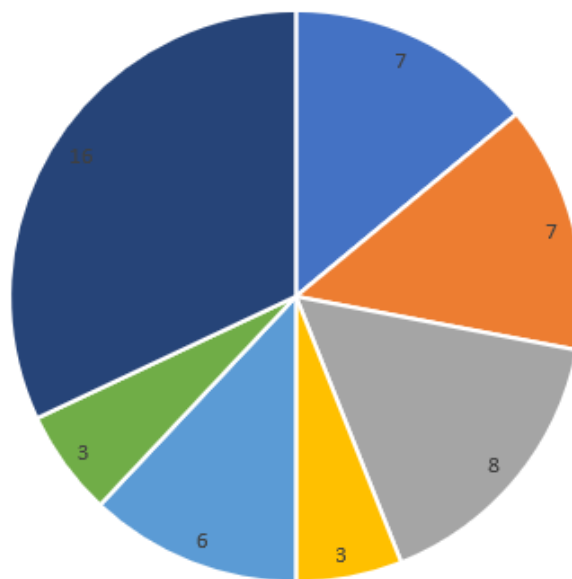
Кому з педагогів Ви довіряєте настільки, що можете попросити поради, звернутися за підтримкою? (Можете обрати кілька відповідей)

Чи використовували Ви можливість поспілкуватися зі шкільним психологом?

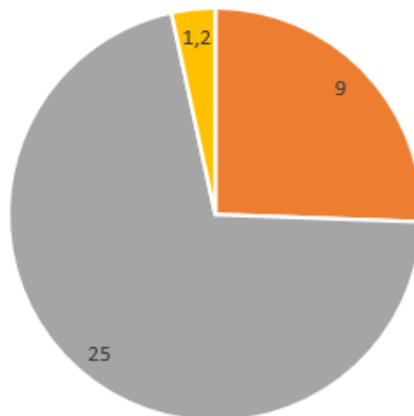

Що в школі створює Вам найбільший дискомфорт? (Можете обрати кілька відповідей)

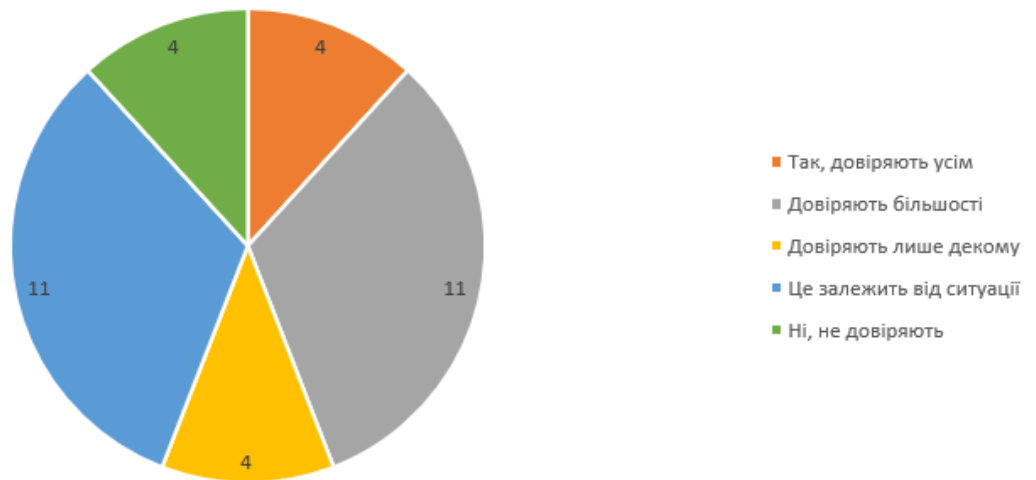
- Необхідність при однокласниках вислуховувати докори вчителів
- Цькування і образи учнів
- Зневажливе ставлення працівників школи (учителів, дирекції, технічного персоналу)
- Добирання до/зі школи (забирає надто багато часу, небезпечно та ін.)
- Примушування до участі в заходах, які мені не подобаються
- Незадовільні умови навчання (погано видно, холодно, незручно сидіти і т. д.)

Якщо Вам складно було зрозуміти якусь тему на уроці, чи вчителі допомагали Вам у ній розібратися?

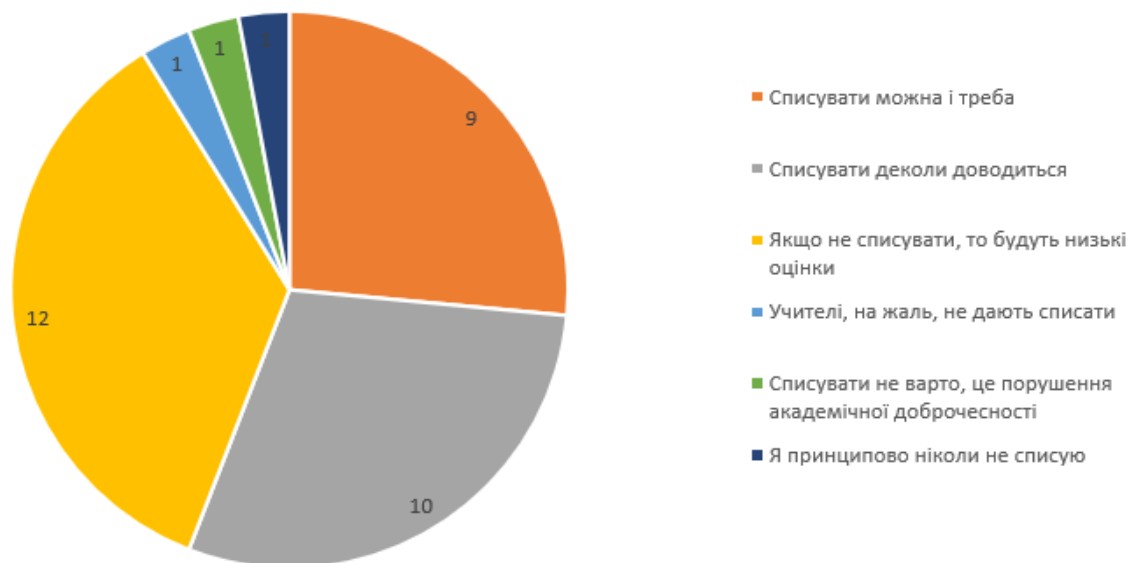

- Так, вчителі завжди заохочують запитувати і пояснюють незрозумілі теми
- Інколи, це залежить від учителя і від теми

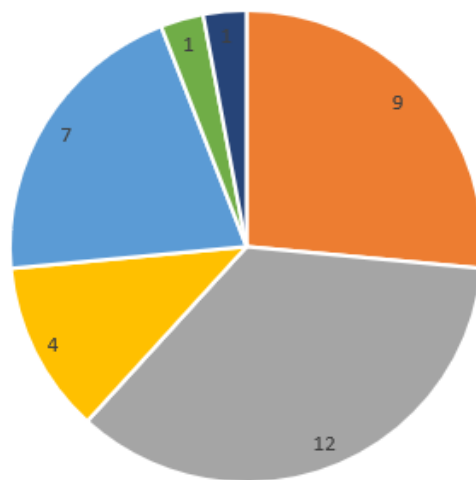
Як Ви думаєте, чи Ваші батьки довіряють учителям?

Яке Ваше ставлення до списування домашніх завдань, контрольних робіт і ін.?

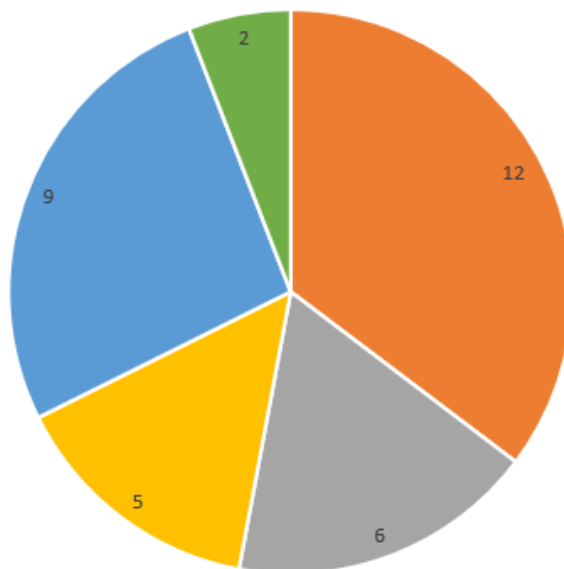

Чи відчуваєте Ви, що виконані Вами завдання оцінюють справедливо?

- Так, усі вчителі оцінюють справедливо
- Інколи оцінюють справедливо, інколи - ні
- Важко сказати (вчителі не пояснюють, чому поставили саме таку оцінку)
- Не завжди, окремі вчителі оцінюють несправедливо
- Ні, більшість учителів – несправедливі, мають улюбленців і тих, до кого ставляться упереджено
- Інше(напишіть):

Чи можете Ви на уроці та на позаурочних заходах висловити свою думку?

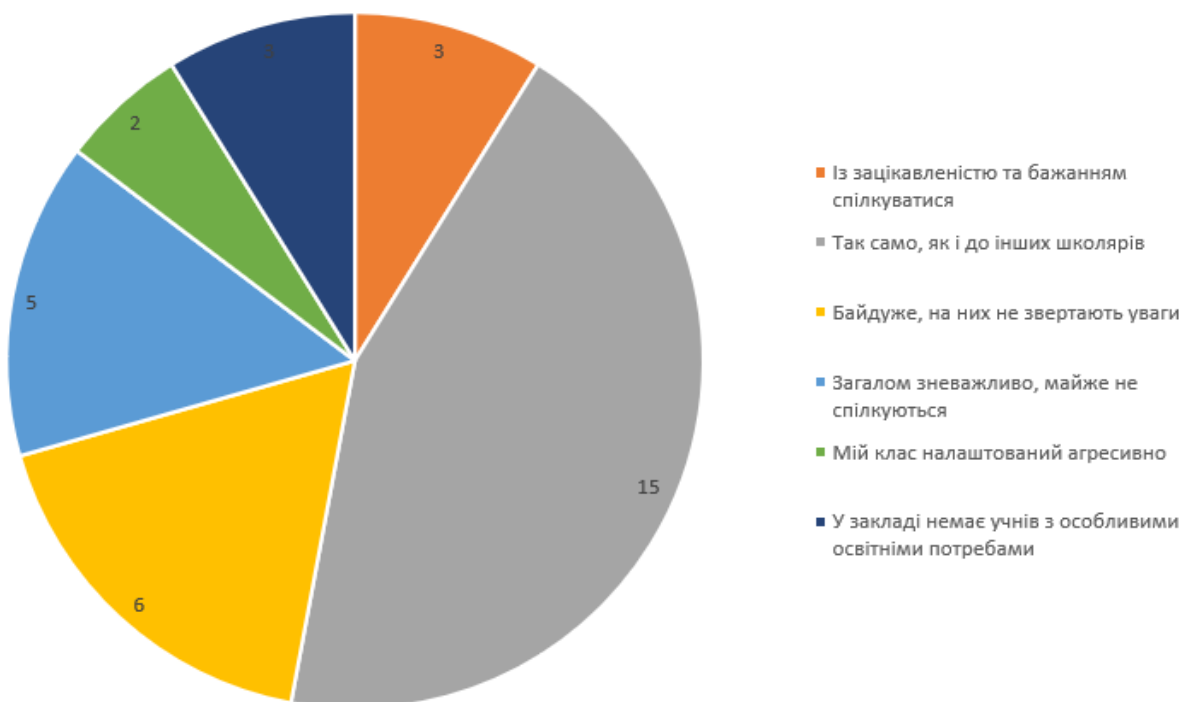

- Можу, мене вислухають і на мою думку зважатимуть
- Міг/могла би, але не отримаю від учителя/вчительки ніякої реакції
- Не впевнений/не впевнена, боюсь, що не зумію її дохідливо висловити
- Не бачу потреби, бо не хочу провокувати невдоволення вчителів
- Не можу, вчителі одразу ж обірвуть мене на пів слові

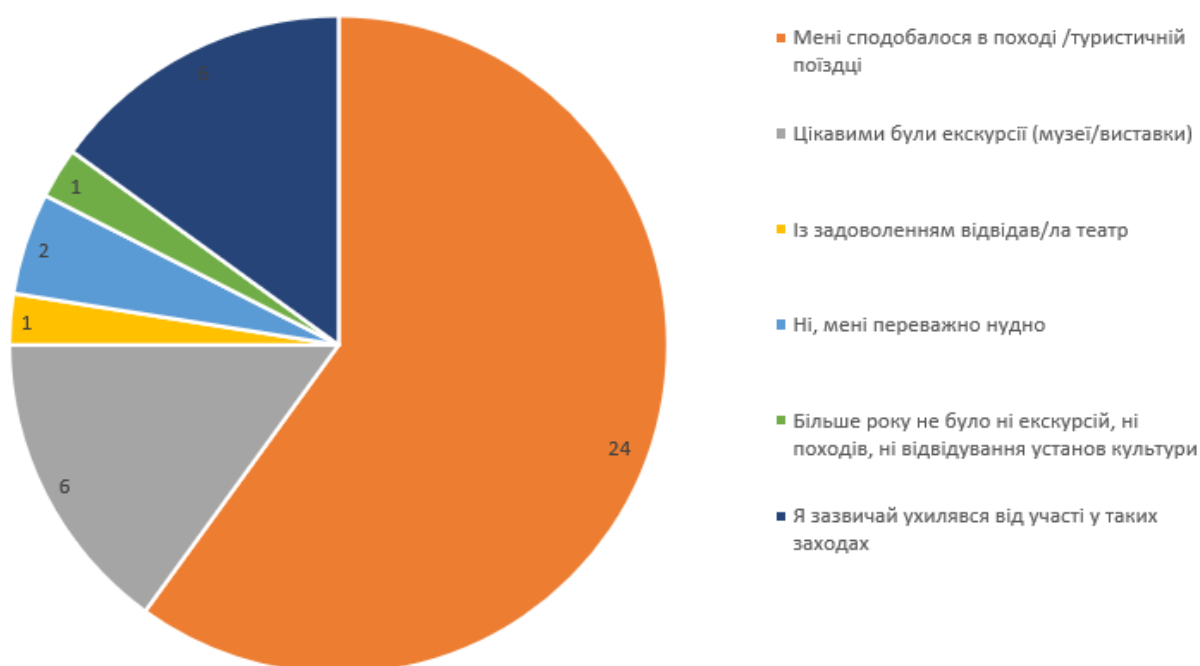
Якщо Ви чи Ваші однокласники/однокласниці, відповідаючи, помиляються, як на це реагує решта класу?

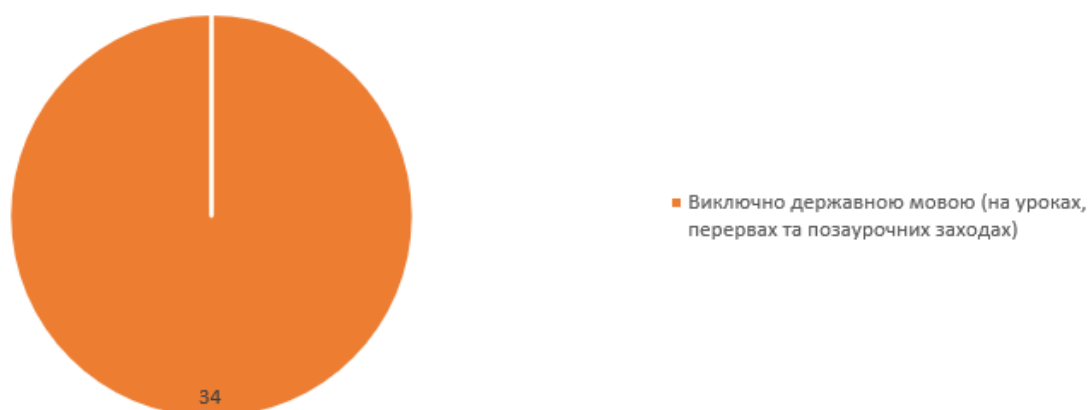
Як учні ставляться до школярів з особливими освітніми потребами?

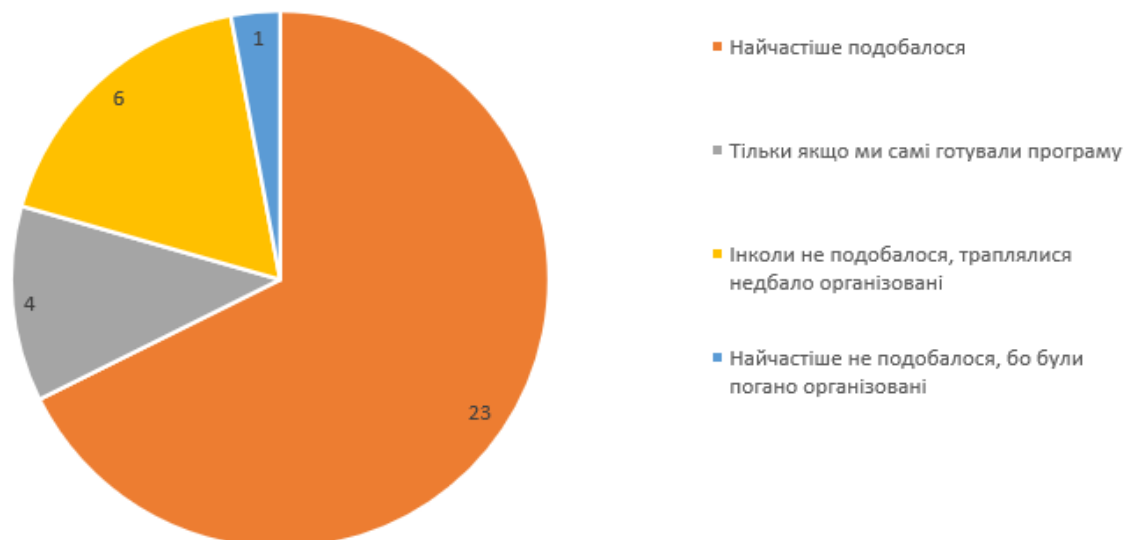
Вам подобається проводити зі своїм класом/школою позаурочний час? Поділіться враженнями (Можете обрати кілька відповідей)

Якою мовою у закладі освіти спілкуються вчителі з учнями (окрім предметів, для вивчення яких необхідна іноземна мова)?

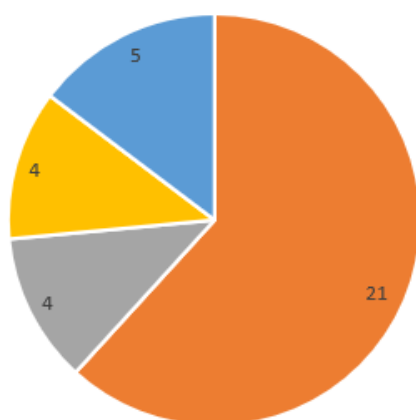
Чи Вам подобається, як минулого календарного року організували шкільні заходи до важливих днів чи пам'ятних дат (наприклад, Шевченківські дні, Різдвяні свята, дні пам'яті жертв Голодомору, Небесної Сотні тощо)?

Чи траплялися минулого навчального року або нещодавно прояви вандалізму – свідоме нищення учнями школи насаджень, пам'яток чи громадського, зокрема шкільного майна?

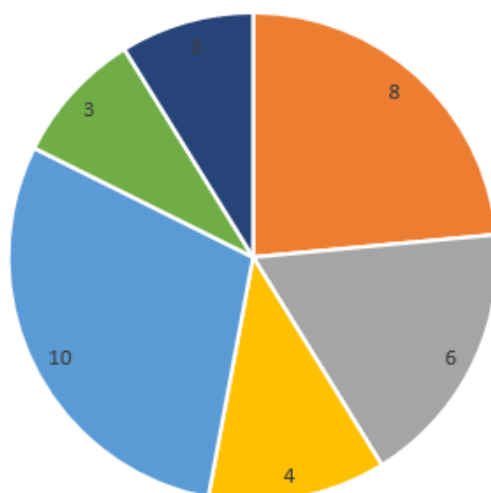

Чи була у школі минулого навчального року або нещодавно можливість поспілкуватися з активістами громадських організацій, волонтерами, учасниками бойових дій у російсько-українській війні?

- Так, навіть частіше ніж до повномасштабного вторгнення військ РФ в Україну
- Зрідка, до пандемії COVID-19 такі зустрічі організовували частіше
- Нагода була, але бажання поспілкуватися ні в кого не виникло
- Ні, жодного разу (ні волонтерів, ні громадських активістів, ні воїнів ЗСУ до заходів не залучали)

Чи підтримує Ваш клас/школа сталі стосунки зі школярами з інших шкіл, зокрема з іноземними партнерами школи?

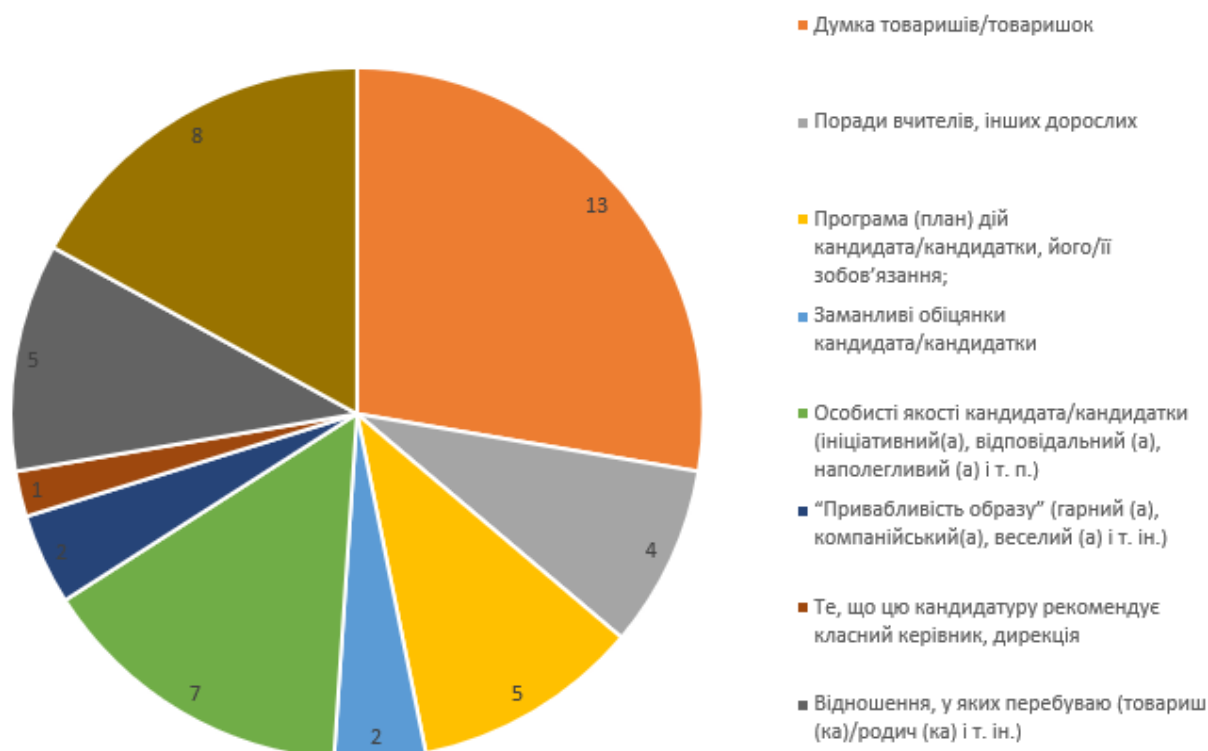

- Неодноразово спілкувались і зустрічались, провели декілька спільних заходів
- Якось наші школярі ходили/їздили до них, а вони – до нас
- Цим займаються гуртківці, час від часу вони інформували про свою роботу
- Якісь контакти є, впевнено сказати не можу
- Окремі учні спілкувались, але з особистих причин

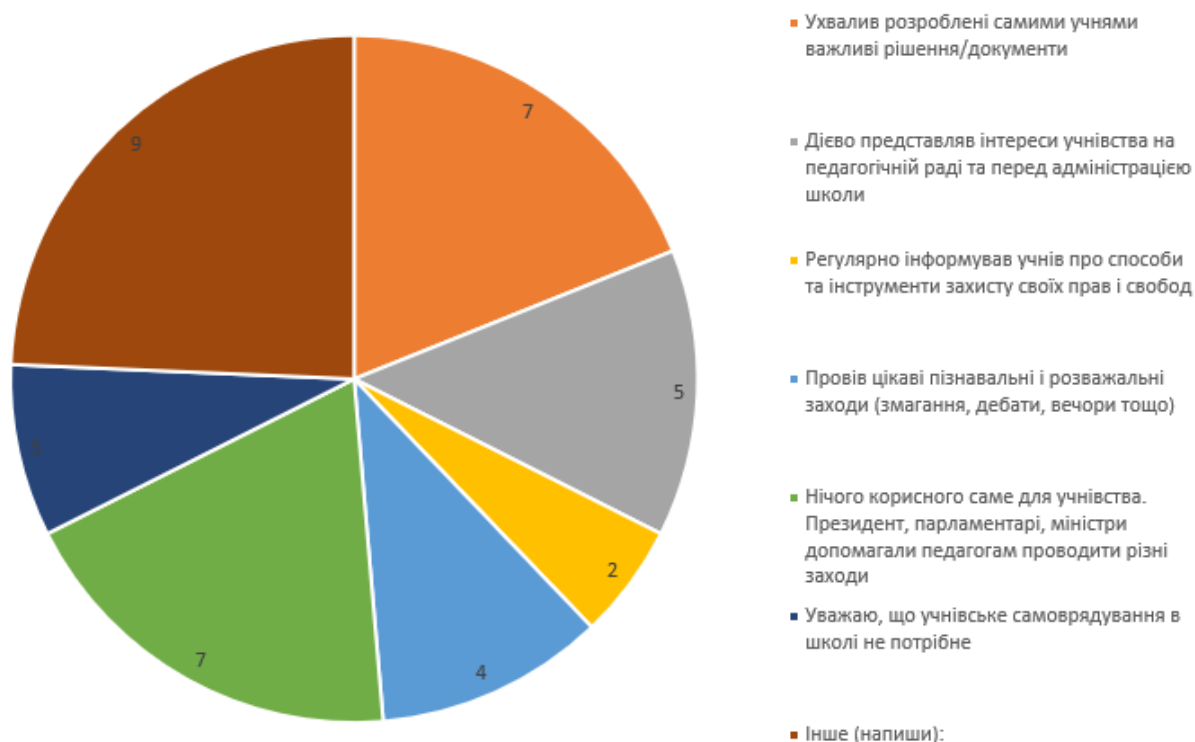
У виборах до яких органів учнівського самоврядування Ви брали участь цього або минулого календарного року? (Можете обрати кілька відповідей)

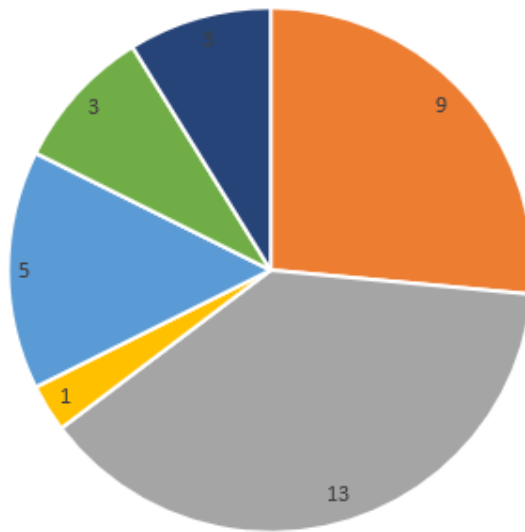
Що вирішальним чином вплинуло на те, за кого Ви віддали свій голос на виборах до органів учнівського самоврядування класу, школи, територіальної громади? (Можете обрати кілька відповідей)

Яка, на Вашу думку, користь від минулорічної діяльності органу учнівського самоврядування школи, його чинного складу? (Можете обрати кілька відповідей)

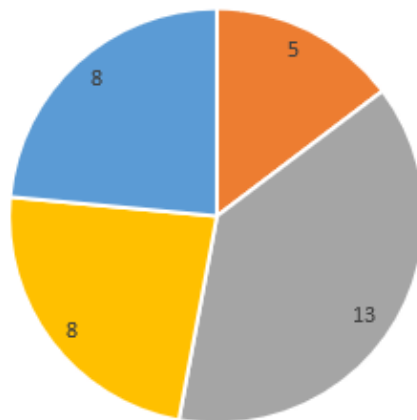

Як би Ви особисто оцінили ставлення педагогів школи, насамперед дирекції, до учнівського самоврядування?

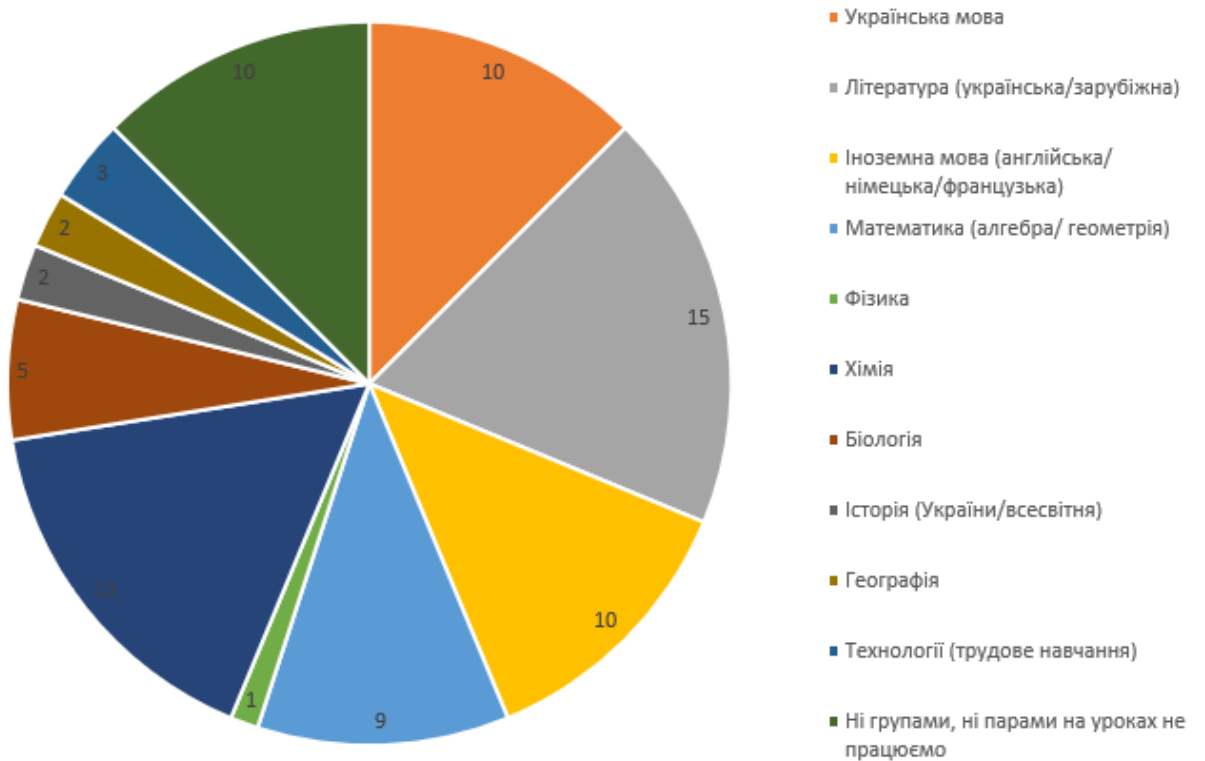
- Керівництво і вчителі завжди зважають на рішення органів учнівського самоврядування, на думку учнів
- Керівництво і вчителі переважно зважають на рішення органів учнівського самоврядування, на думку учнів
- Керівництво і вчителі іноді зважають на рішення органів учнівського самоврядування, на думку учнів
- Окремі керівники і вчителі не зважають на рішення органів учнівського самоврядування, на думку учнів
- Ні керівники, ні вчителі не зважають на рішення органів учнівського самоврядування, на думку учнів
- Важко відповісти, органи учнівського самоврядування самостійних рішень не приймають

Чи обговорювали Ви всім класом на початку навчального року/ семестру, коли та які виховні справи (заходи, проекти) будете здійснювати?

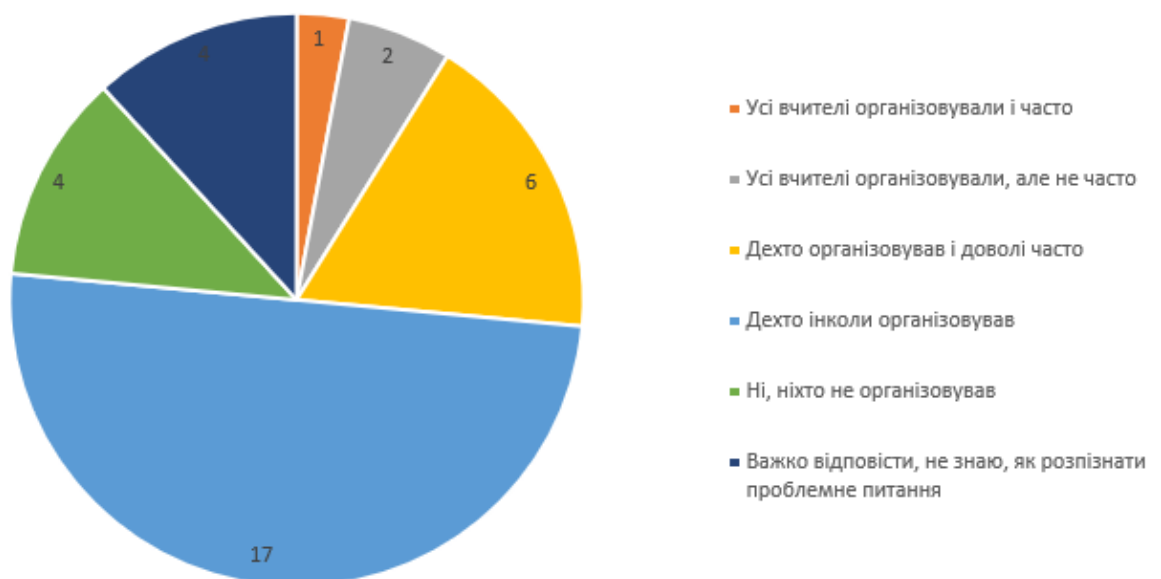

- Так, спланували наше позаурочне шкільне життя спільно з класним керівником
- Обговорювали лише ті справи, що були запропоновані класом
- Ні, план «виховної роботи» класний керівник склав сам
- Може й обговорювали, мене не виховні заходи цікавлять

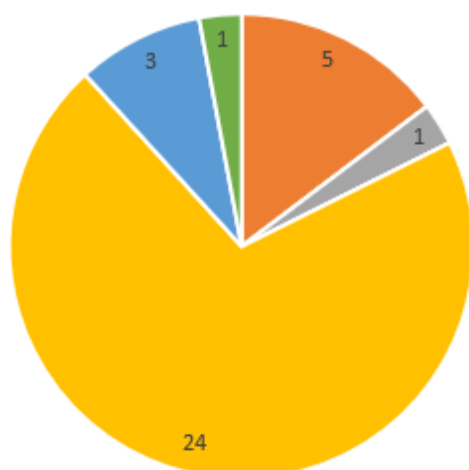
36 На уроках з яких предметів Ви виконуєте завдання групами або/і парами? (Можете обрати кілька відповідей)

Чи цього семестру вчителі організовували на уроках навчальні дискусії з проблемних питань теми?

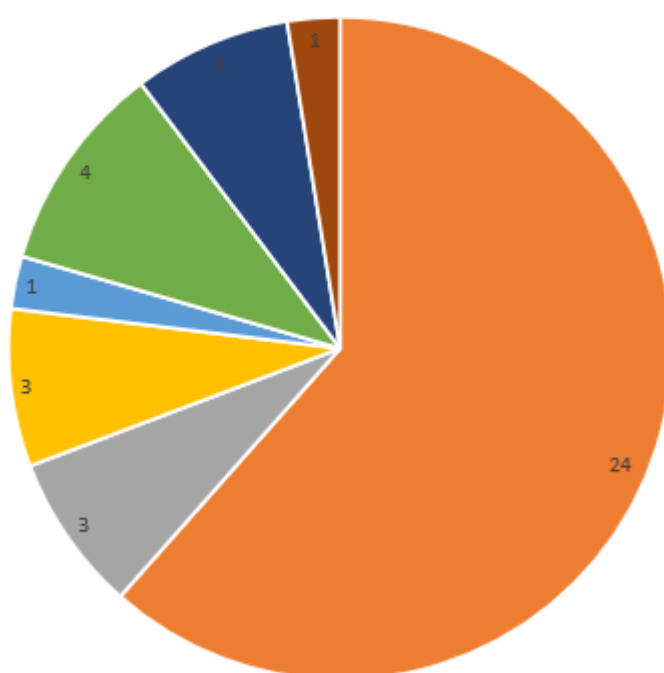

Як Ви виконуєте домашні творчі роботи (вір-роздум, есе тощо)?

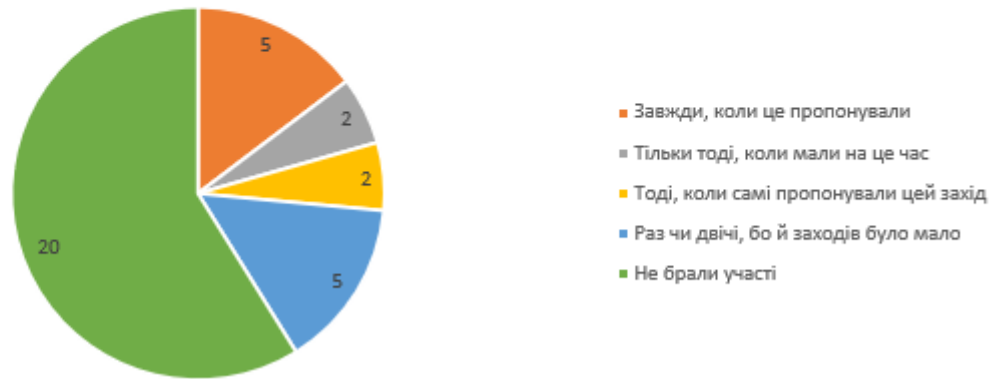
- Виконую тільки самостійно, висловлюю власні думки
- «Творчо» переписую вір товариша/товаришки
- Це залежить від того, скільки маю часу та з якого предмета
- Списую твори, знайдені в Інтернеті
- Шукаю спосіб, щоб за мене вір написав хтось інший

Якими послугами шкільної бібліотеки Ви користувалися минулого навчального року? (Можете обрати кілька відповідей)

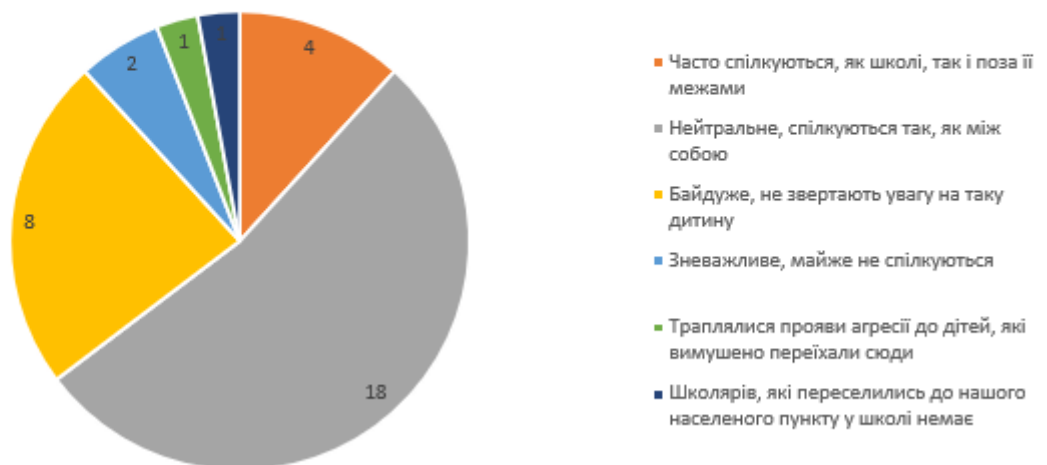

- Отримав/отримала підручники
- Брав/брала книги для читання
- Працював/працювала в читальному залі
- Використовував/використовувала бібліотечний комп'ютер для пошуку потрібної інформації та/або для спілкування
- Не користувався/не користувалася, віддаю перевагу іншій бібліотеці
- Перестав/перестала користуватись, тут неможливо отримати якісну послугу
- У школі бібліотеки немає/бібліотека не працювала

Наскільки часто впродовж минулого навчального року Ваші рідні (батьки, старші брат/сестра, дальші родичі) були активними учасниками різних позаурочних заходів (екскурсій, подорожей, експедицій, організації турнірів, олімпіад тощо)?

Яким є ставлення Ваших однокласників до учнів (одного чи кількох), які в зв'язку з війною переселились до вашого населеного пункту?

Висновки

1. Безпечне освітнє середовище

Аналіз стану освітнього середовища у закладі загальної середньої освіти свідчить, що в цілому створено сприятливі умови для навчання та виховання учнів.

Серед основних досягнень варто відзначити тепло в приміщеннях, чистоту, хороше освітлення, належний стан їдалень, толерантне ставлення до учнів з особливими освітніми потребами та зростання задоволення дітей відвідуванням школи.

Водночас виявлені окремі проблеми: холод у деяких кабінетах, неприємний запах у санвузлах, часткове невдоволення харчуванням серед старших школярів, поодинокі випадки цькування, а також дискомфорт через неуважне ставлення дорослих до емоційних потреб учнів.

Тому надзвичайно важливо й надалі вдосконалювати освітнє середовище, орієнтуючись на фізичний комфорт, психологічну безпеку та емоційний добробут кожного учасника навчального процесу.

2. Освітнє середовище сповнене довіри

Освітнє середовище ЗЗСО загалом сприяє формуванню атмосфери взаємної довіри, співпраці та поваги серед усіх учасників навчально-виховного процесу. Високий рівень відкритості керівництва, справедливе оцінювання роботи педагогів, активна роль психолога і соціального педагога у розвитку комунікативних навичок сприяють позитивному мікроклімату в школі. Проте окремі аспекти потребують подальшого вдосконалення, зокрема — робота над підвищенням довіри до педагогів серед учнів старших класів, покращення комунікації щодо критеріїв оцінювання та розширення доступності психологічної підтримки.

3. Демократичне освітнє середовище

Проведений аналіз свідчить, що в ЗЗСО створено основу для розвитку демократичного освітнього середовища. Позитивними аспектами є підтримка учнівського самоврядування з боку адміністрації, активна участь батьків та учнів у шкільних заходах і процесах прийняття рішень, демократична організація виборів, а також залучення громадськості до розроблення важливих шкільних документів.

Водночас виявлені певні труднощі: частина учнів не відчуває користі від самоврядування, невеликий відсоток школярів і батьків не бере активної участі в шкільному житті, а молоді педагоги мають обмежене розуміння принципів шкільної документації. Це свідчить про потребу у системній роботі для поглиблення демократичної культури та залучення всіх учасників освітнього процесу до активної співпраці.

4. Патріотичне освітнє середовище

Аналіз результатів свідчить, що в закладі освіти створено міцне підґрунтя для формування патріотичного середовища.

Повага до державних символів, навчання українською мовою, активне проведення патріотичних заходів, зустрічі з волонтерами та захисниками, а також виховання гуманістичних цінностей серед учасників освітнього процесу є ключовими здобутками школи.

Водночас наявні певні виклики: частина учнів не виявляє зацікавлення в участі в екскурсіях та патріотичних зустрічах, що може свідчити про необхідність оновлення форматів таких заходів.

Окремою проблемою залишається випадки недбайливого ставлення до шкільного майна, що вимагає подальшої виховної роботи у напрямку формування відповідальності та бережливого ставлення до навколишнього середовища.

5. Культуротворче середовище

Аналіз результатів показує, що в ЗЗСО сформовані певні основи культуротворчого освітнього середовища.

Учні беруть активну участь у творчих проєктах, самостійно виконують творчі роботи, із задоволенням користуються бібліотекою та беруть участь у позаурочних заходах, екскурсіях і туристичних поїздках. Педагогічні працівники підтримують творчі ініціативи, розвивають навички співпраці через групову діяльність, хоча її рівень поки ще недостатній.

Разом із тим виявлено низку проблем: обмежене застосування групових форм роботи на уроках, поблажливе ставлення окремих учнів до списування, недостатня активність у гуртках та конкурсах, обмежені можливості бібліотеки для організації культурно-просвітницької роботи. Крім того, спостерігається поверхневе розуміння деякими учнями понять моральності та гідності.

Для розвитку справді повноцінного культуротворчого середовища важливо посилити акценти на формування моральних цінностей, творчого самовираження, співпраці та саморозвитку серед усіх учасників освітнього процесу.

6. Відкрите середовище

У ЗЗСО створено основи для розвитку відкритого та інклюзивного освітнього середовища.

Заклад демонструє позитивне ставлення до дітей з особливими освітніми потребами, підтримує принципи недискримінації за національними, релігійними чи статевими ознаками, налагоджує співпрацю з родинами учнів, місцевою владою, громадськими організаціями. Школа організовує спільні заходи, спортивні змагання, олімпіади, профорієнтаційні зустрічі, активно долучає учнів до громадських та патріотичних проєктів.

Разом із тим залишаються певні виклики: обмежені можливості фізичної доступності для осіб з інвалідністю (обладнано лише перший поверх),

недостатньо активна участь батьків у ініціюванні шкільних проєктів, обмежене застосування інноваційних технологій у комунікації з громадськістю, відсутність сталої партнерської мережі з іншими закладами освіти, особливо міжнародними.

Формування відкритого середовища потребує системного підходу, де кожен учасник освітнього процесу — учень, вчитель, батько чи партнер — відчуватиме свою роль, відповідальність і можливість впливати на розвиток шкільної спільноти.

Рекомендації

Адресат	Рекомендації	Термін виконання
Засновник закладу освіти	Забезпечити фінансування для усунення недоліків, пов'язаних із матеріально-технічним станом закладу.	2025 -2026 н.р.
Засновник закладу освіти	Підтримати та профінансувати проєкт по обладнанню ресурсної кімнати та інклюзивного простору.	Протягом навчального року
Адміністрація закладу	Підвищити інформованість батьківської громадськості щодо нормативних актів через проведення регулярних семінарів.	Постійно
Адміністрація закладу	Організувати заходи для популяризації сучасних освітніх технологій серед педагогів.	Постійно
Заступники директора школи	Розробити програми із профілактики булінгу, насильства та мотивації до навчання.	До вересня 2025 року
Адміністрація закладу	Оновлювати інформаційний контент на сайті школи та забезпечити регулярну комунікацію з батьками.	Щомісяця
Заступники директора школи	Підвищувати мотивацію педагогічного колективу до використання сучасних освітніх підходів, інновацій.	Протягом навчального року

Заступники директора школи	Організувати роботу психологічної служби для забезпечення своєчасної допомоги учням.	Постійно
Заступники директора школи	Вдосконалювати систему оцінювання навчальних досягнень учнів на засадах справедливості та академічної добročесності.	Протягом навчального року
Директор	Активно залучати учнівське та батьківське самоврядування до процесів прийняття рішень.	Постійно
Заступник директора з виховної роботи	Посилити роботу із профілактики булінгу та пропаганди безпечної поведінки в учнівських колективах.	Протягом навчального року
Заступник директора з виховної роботи	Підвищити рівень залучення учнів до шкільних гуртків, секцій, волонтерських та громадських проєктів.	Постійно
Заступник директора з виховної роботи	Підтримувати ініціативи учнівського самоврядування та координувати їхню діяльність.	Постійно
Заступник директора з виховної роботи	Розширити співпрацю з громадськими організаціями, ветеранами, волонтерами.	Постійно
Заступник директора з виховної роботи	Організовувати заходи, що сприяють розвитку національної свідомості, патріотизму та любові до України.	Постійно

Заступники директора з навчально- виховної роботи	Спрямувати педагогічний колектив на впровадження інтерактивних та проектних методів навчання.	Протягом навчального року
Адміністрація закладу	Підтримувати педагогів у процесі професійного розвитку через тренінги, майстер-класи, обмін досвідом.	Протягом навчального року
Заступники директора з навчально- виховної роботи	Забезпечити справедливість та прозорість у системі оцінювання учнів.	Постійно
Заступники директора з навчально- виховної роботи	Регулярно аналізувати навчальні досягнення здобувачів освіти і впроваджувати заходи підтримки для учнів із низькою мотивацією.	Кожного семестру
Заступники директора з навчально- виховної роботи	Активно працювати над інтеграцією учнів із особливими освітніми потребами в освітній процес.	Протягом навчального року
Практичний психолог, учителі інформатики	Посилити роботу щодо формування у дітей навичок безпечної поведінки в Інтернеті та в реальному житті.	Раз на місяць
Практичний психолог	Розробити ефективну систему профілактики булінгу та кризових ситуацій серед учнів.	До вересня 2025 року

Практичний психолог	Забезпечити індивідуальну психологічну підтримку для учнів, які мають труднощі з навчанням чи адаптацією.	Кожного семестру
Практичний психолог	Проводити тренінги для педагогів щодо створення безпечного та підтримуючого середовища в класах.	Двічі на рік
Практичний психолог	Організувати заняття для батьків на теми емоційної підтримки дітей і співпраці з педагогами.	Двічі на рік
Педагог-організатор	Активізувати участь учнів у позакласних заходах, спрямованих на розвиток громадянської позиції, лідерських якостей та творчості.	Протягом навчального року
Педагог-організатор	Організовувати тематичні конкурси, акції, флешмоби, що популяризують здоровий спосіб життя, волонтерство, патріотизм.	Протягом навчального року
Педагог-організатор	Сприяти залученню учнів до гурткової роботи та позашкільної діяльності.	Постійно
Педагог-організатор	Підтримувати ініціативи шкільних активістів у проведенні заходів.	Постійно
Педагог-організатор	Створювати умови для міжкласної співпраці та обміну досвідом.	Протягом навчального року

Вчителі-предметники	Використовувати більше групових, парних форм роботи на уроках.	Протягом навчального року
Вчителі-предметники	Систематично роз'яснювати критерії оцінювання.	Протягом навчального року
Вчителі-предметники	Підтримувати академічну доброчесність через спеціальні заходи.	Протягом навчального року
Вчителі-предметники	Залучати учнів до участі в творчих конкурсах, олімпіадах.	Протягом навчального року
Класний керівник 4 класу	Акцентувати увагу на формуванні навичок безпечної поведінки, правил спілкування в колективі.	Постійно
Класний керівник 4 класу	Виховувати позитивне ставлення до навчання через цікаві форми роботи та ігрові методики.	Постійно
Класний керівник 4 класу	Активно залучати батьків до освітніх і виховних заходів.	Постійно
Класний керівник 4 класу	Вести постійний моніторинг емоційного стану учнів для раннього виявлення можливих проблем.	Постійно
Класний керівник 8 класу	Працювати над мотивацією учнів до навчання через проєкти, дискусії, інтерактивні завдання.	Постійно

Класний керівник 8 класу	Проводити заходи з профілактики булінгу, конфліктів та шкідливих звичок.	Постійно
Класний керівник 8 класу	Формувати відповідальність за особисті досягнення та поведінку.	Постійно
Класний керівник 8 класу	Підтримувати відкритий діалог із батьками щодо розвитку учнів.	Постійно
Класний керівник 10 класу	Орієнтувати учнів на самостійний вибір освітньої та професійної траєкторії.	Постійно
Класний керівник 10 класу	Проводити профорієнтаційні заходи у співпраці з закладами вищої освіти та роботодавцями.	Постійно
Класний керівник 10 класу	Підтримувати інтелектуальний розвиток учнів через участь у наукових проєктах, конкурсах, дебатах.	Постійно
Класний керівник 10 класу	Розвивати в учнів навички громадянської активності та патріотизму.	Постійно
Орган батьківського самоврядування	Підвищити власну активність у ініціюванні та реалізації шкільних проєктів.	Протягом навчального року
Орган батьківського самоврядування	Брати участь у розробці рішень щодо життя школи, підтримувати ініціативи учнів і педагогів.	Протягом навчального року
Орган батьківського самоврядування	Регулярно інформувати батьківську громаду про свою діяльність через сучасні канали зв'язку.	Не рідше двічі на рік

Учнівське самоврядування	Активніше долучатися до планування й реалізації проєктів у школі.	Протягом навчального року
Учнівське самоврядування	Підвищувати залучення школярів у шкільне життя через інформаційні кампанії.	Протягом навчального року
Учнівське самоврядування	Брати участь у створенні безпечного середовища через ініціативи (наприклад, анкетування, акції підтримки).	Протягом навчального року